

Listy z památníků ve Wunschwitzově sbírce

(Soupis a edice)*

Klára Woitschová

Genealogická a heraldická sbírka Gottfrieda Daniela svobodného pána Wunschwitze je složitý a mnohvrstevnatý celek přinášející celou řadu dodnes nedoceněných pramenů ke šlechtické genealogii a heraldice.¹ Větší pozornost soustředil původce sbírky na první z obou jmenovaných disciplín, avšak heraldická prezentace jednotlivých rodů i jednotlivců, jakkoli možná ve sbírce zastoupená méně četně, je rozhodně vizuálně zajímavější a výraznější. Znaky doprovázejí většinu ze všech 1431 rodových složek. Nejčastěji se jedná pouze o náčrt perem pořízený původcem sbírky. Náčrtky jsou buď šrafované, doprovázené písmeny označujícími tinktury, opatřené podrobným blasonem či zcela bez komentáře. Celobarevné provedení je méně obvyklé a můžeme se s ním setkat rovněž v různé kvalitě.

Jeden z nejkrásnějších a též nejcennějších pramenů k heraldice tvoří ve sbírce památníky,² resp. jednotlivé listy z památníků rozptýlené v různých rodových složkách. Jedná se celkem o 61 kusů, z nichž 42 je dochováno přímo v originálu a 19 ve Wunschwitzově pečlivém náčrtu.

* Článek vznikl v rámci výzkumného záměru FF UK č. MSM 0021620827 „České země uprostřed Evropy v minulosti a dnes“.

¹ Předkládaný článek navazuje na Kučerová-Woitschová, Klára. *Heraldický materiál v genealogických a heraldických sbírkách Státního ústředního archivu v Praze (Listy z památníků ve Wunschwitzově a Renzově sbírce)*. In: Ebelová, Ivana – Šouša, Jiří (edd.). *Inter laurum et olivam. Sborník k životnímu jubileu prof. dr. Marie Bláhové*, Praha 2006, (v tisku). Jako podklad pro tento první soupis sloužil inventář k Wunschwitzově sbírce, v němž nejsou některé listy zaznamenány. V přítomné studii je předkládán již kompletní soupis.

² Nejnovější teoretickou práci pojednávající velmi důkladně problematiku památníků v je Schnabel, Wilhelm Werner: *Das Stammbuch. Konstitution und Geschichte einer textortenbezogenen Sammelform bis ins erste Drittel des 18. Jahrhunderts*, Tübingen 2003, nejnovější studii v češtině o tomto druhu pramenů je Ryantová, Marie. *Památník raného novověku jako prostředek individuální sebeprezentace*, ČČH 104, 2006, s. 47–80, kde je shrnuta i dosavadní literatura k tématu.

Fyzický stav originálních listů je s výjimkou dvou velmi dobrý – v prvním případě je výrazně poškozeno horní textové pole,³ ve druhém list nese známky skládání a potřísnění tmavou tekutinou.⁴ Na většině listů můžeme též nalézt stopy toho, že původně byly součástí knižního bloku – na okrajích jsou zřetelné pozůstatky lepení nebo šití. V několika případech je menší památníkový list nalepen na větší čistý list papíru, ale vždy tak, aby i druhá strana zůstala přístupná.⁵ Problematictější úpravou, která na některých listech způsobila nenávratné škody, je jejich necitlivé ořezání. Velmi výrazně je tomu např. u listu z památníku Jana Burcharda ze Stetterberku: na přední straně je vymalován znak a rovněž věnování je zachováno celé, ovšem ze zápisu na versu schází část letopočtu i jména zapisujícího. Podobných případů je ale více.⁶

Za zmínku stojí též listy, z nichž se dochoval pouze vystřižený znak; u některých z nich můžeme usuzovat na památníkový původ opravdu pouze díky náhodě. Tak je tomu u barevného vyobrazení znaku knížat Münsterberských, na jehož versu se shodou okolností zachovalo torzo zápisu, podobně i na torzu se znakem Solmsů vidíme pouze drobné pozůstatky výzdoby horního a dolního znakového pole.⁷ Oba zmíněné znaky a spolu s nimi i výrazně oříznutý list s podpisem Georga z Hohenloe jsou na stejném papíře s výraznou charakteristickou strukturou, takže by mohly pocházet ze stejného památníku, jehož majitel nám však i tak zůstává neznámý. Nejasný též zůstává původ těchto výřezů – dostaly-li se do rukou Wunschwitzových již v tomto stavu, či zda je snad nevyřízl snad původce sbírky sám. Vzhledem k faktu, že se ve sbírce nachází celá řada nepoškozených originálních listů, a též s přihlédnutím k tomu, jak relativně zodpovědně zacházel v ostatních případech svobodný pán Wunschwitz

³ Národní archiv (NA), Sbírka genealogicko-heraldická Wunschwitzova, inv. č. 1361. (Pokud je nadále odkazováno na Wunschwitzovu sbírku, je uváděno pouze inventární číslo rodové složky, v níž se list nachází.)

⁴ Inv. č. 1428.

⁵ Inv. č. 51, 64, 1200, 1206.

⁶ Inv. č. 208 byl ořezán po levém i pravém okraji, ale Wunschwitz jej získal patrně již v tomto stavu, jak je možno soudit z uspořádání jím psaného textu na versu. U inv. č. 398 chybí horní textové pole. Listy z památníku neznámého Bukovanského (inv. č. 701, 1415) byly rovněž značně ořezány, takže chybí část textu horní i střední části.

⁷ Inv. č. 901 a 1110. Ale srv. i inv. č. 142, kde jsou zřetelné pozůstatky vyškrábaného písma a inv. č. 824 se zbytky textových polí.

se svými prameny a shromažďovanými materiály, snad můžeme vyvozovat, že zmiňované zásahy sám neprovedl. Na otázku od koho je získal, však odpověď neznáme.

Zápisy celého souboru pocházejí z poměrně širokého rozmezí let 1573 (1 kus) až 1708 (3 kusy).⁸ V případě zmíněného nejstaršího se jedná ovšem o opis z památníku Kryštofa Poettingera z Persingu, nejstarší originál souboru je datován rokem 1585 a pochází z památníku, jehož majitel je na základě tohoto jediného listu neidentifikovatelný.⁹ Časové těžiště zápisů spočívá v posledních dvou desetiletích šestnáctého století a prvních dvou desetiletích století sedmnáctého. Způsob datování, který se objevuje ve zkoumaném souboru, je takřka výhradně datování průběžné, neobjevuje se ani datování podle křesťanských svátků, ba ani v památnících se jinak poměrně hojně vyskytující datování římské podle pevných dnů.¹⁰ U takřka poloviny listů známe jen rok zápisu, nikoli přesné denní datum. Deset listů pak není datováno vůbec.

Pokud budeme zjišťovat, kde byly zápisy pořízeny, jsou údaje ještě skoupější. Záznam o místě není uveden dokonce na 43 listech (10 listů neobsahuje ani jeden z údajů – místo ani datum zápisu)! Některá místa jsou jmenována pouze jednou, vícekrát jsou zastoupeny následující lokality: Praha 5x, Štrasburk, Jena a Patavie (Padova) 3x a Siena 2x.

Z hlediska použitého jazyka jsou listy velmi různorodé. Objevuje se tradiční paleta jazyků: latinské, německé, francouzské, italské i české průpovídky a přísloví. V oblasti věnování pak převažují jednoznačně latina a němčina. Jednou se objevuje zápis italský.¹¹ Kompletně český zápis přináší list z památníku Jana Albrechta z Valdštejna přičiněný v roce 1635 Janem Jindřichem Kobíkem z Poříčan a nedatovaný list podepsaný Janem Kapounem ze Svojkova.¹² Čeština s vybočením do latiny v datační formulě se objevuje dvakrát.¹³ V několika případech se objevují „zašifrované“ věty, tedy velmi

⁸ Inv. č. 114 a inv. č. 208, 689 a 891.

⁹ Inv. č. 1152.

¹⁰ Srv. např. snadno přístupné naskenované památníky přístupné na www.manuscriptorium.cz, či celou řadu originálů v rukopisných sbírkách Archivu a Knihovny Národního muzea či Národní knihovny a konečně Strahovské knihovny Královské kanonie premonstrátů v Praze.

¹¹ Inv. č. 476.

¹² Inv. č. 541 a inv. č. 509.

¹³ Inv. č. 741 a inv. č. 961.

oblíbený způsob zapisování známých přísloví nebo citátů prostřednictvím siglů, tj. prvních písmen jednotlivých slov. I když máme k dispozici pomůcku napomáhající rozvedení celé řady těchto rébusů, Stechowův *Lexikon der Stammbuchsprüche*,¹⁴ některé zkratky ve zkoumaném souboru se buď nepodařilo rozvést vůbec, nebo existuje více možností jejich čtení a dnešní badatel již nemůže s jistotou říci, kterou z nich měl zapisující na mysli. Datační formule je v latinských textech latinská, v německých někdy přechází do latiny, jindy se drží jazyku zápisu. Podpisy zapisujících osob jsou ve formě latinské, německé nebo české, nezřídka doplněné poznámkou *manu propria*.

Po grafické stránce zkoumané památníkové listy nikterak nevybočují z běžné památníkové produkce. Nejběžnějším uspořádáním stránky zápisu je znak uprostřed, nad a pod ním jsou umístěna textová pole, někdy pole splývají v jedno. Podívejme se však na konkrétní příklady zastoupené ve zkoumaném souboru.

Vizuálně nejzajímavější a nejvýraznější částí památníkových zápisů je pochopitelně jejich obrazová výzdoba. V případě listů (originálních nebo i obkreslených) se ve Wunschwitzově sbírce jedná vždy o listy s vyobrazením znaku zapisující osoby.¹⁵ U originálů jsou pochopitelně znaky vymalovány barevně, s jedinou výjimkou, kterou je vyobrazení znaku Vartenberků kreslené perem a nekolorované.¹⁶ I listy Wunschwitzem obkreslené obsahují náčrtý perem, zároveň jsou však doprovázené blasonem v německém jazyce, nebo alespoň naznačením názvů tinktur jejich začátečními písmeny. Pouze v jediném případě je sběratelův náčrt doprovázen barevným zobrazením znaku, jedná se o zápis Jiřího Hartmana ze Stubenberku.¹⁷ Vyobrazené podoby znaků Wunschwitz pouze pasivně nepřejímal, ale srovnával je i s dalšími dostupnými zobrazeními znaku daného rodu, popřípadě s jejich popisem v diplomatickém materiálu. To ukazuje například poznámka u listu ve složce rodu Wittů z Lillenthalu: *„Dieses Wappen ist zwahr in besagten Stammbuch mit farben gemahlet, jedoch nicht ohne*

¹⁴ Stechow, Carl Friedrich, Freiherr von. *Lexikon der Stammbuchsprüche*, Neustadt/Aisch 1996.

¹⁵ V souboru jsou zastoupeny i stránky, na nichž žádný znak nenajdeme. Jedná se ovšem buď o zápisy na versu listů se znaky a v souboru se tedy ocitly víceméně náhodně, nebo o velmi řídké výjimky.

¹⁶ Inv. č. 1277. Soudě dle provedení znaku se zřejmě nejedná o opomenutí a pozdější vybarvení či jiné doplnění ani nebylo zamýšleno.

¹⁷ Inv. č. 1152.

*einig fehlern, dann es mit dessen beschreibung im DeWittische Diplomate nicht gänzlichen übereinkommt.*¹⁸

Znak je zobrazen ve všech případech jako štít s přikryvadly a klenotem, někdy jsou příslušné části erbu zdobené zlacením. V prostoru nad a pod znakem (případně pouze na jednom z míst) bývá umělecky ztvárněné textové pole. Způsobem pojetí zmíněných prostorů upoutají zejména listy signované Janem z Pernštejna (elegantní drobnokresba květinových motivů) a Wolfem Křineckým z Ronova (znak stojící ve zdobené nise).¹⁹ Za zmínku stojí ještě nápadně podobná úprava dvou listů z památníku neznámého člena rodu Bukovanských z Bukovan, který byl s největší pravděpodobností psán do památníku s předtištěnými stránkami. Vedle shodného tvaru štítu, helmy a přikryvadel se shoduje i úprava horního textového pole, které má snad evokovat strukturu kamene, nebo tureckého papíru.²⁰

Bez povšimnutí však nelze pominout ani ikonografický kontext, do něhož jsou znaky zasazeny. Ve většině případů se jedná pouze o výše zmíněné klasické památníkové schéma, ale i v našem malém souboru můžeme nalézt výjimky z pravidla. Na několika listech se setkáváme s vyobrazením lidských postav: Na památníkovém listu ve složce Kolovratů vidíme uprostřed stránky kartuši se znakem, vedle níž stojí (nikoli jako štítonoši v klasickém heraldickém pojetí) dvě nahé ženské postavy. Další dvě postavy, tentokrát ženská s věnečkem v ruce a mužská mířící v jednoznačně erotickém gestu kopím na onen věnec, doprovázejí kartuši se znakem Slavatů z Chlumu. Posledním listem s náročnější než pouze heraldickou výzdobou je pak list ve složce Mrázů z Milešova. Zde byl znak odsunut netradičně do levé poloviny stránky, kdežto pravé vévodí ženská korunovaná postava ve svrchním zlatém rouchu třímající ve zdvižené pravé ruce kalich a opírající se o kříž. Postavy se tedy vždy objevují v doprovodu znaku a nikoli samostatně. Např. s postavami zobrazujícími muže stojícího před volbou typu kariéry (zobrazovaného jako polcenou postavu – napůl oděnou např. jako voják, nebo duchovní, či dvořan), nebo s postavami v precizně vyobrazených dobových oděvech se ve zkoumaném souboru nesetkáme.

Vzhledem k charakteru souboru památníkových listů ve Wunschwitzově sbírce a způsobu jeho dochování si musíme pokládat i otázky, se kterými

¹⁸ Inv. č. 1369.

¹⁹ Inv. č. 874 a inv. č. 1094.

²⁰ Inv. č. 701 a inv. č. 1415.

se při běžných analýzách památníků nesetkáme. První z nich zní, z kolika památníků vlastně dochované listy pocházejí. Přesného čísla se patrně nebudeme schopni nikdy dopátrat, neboť zápisy na mnohých listech neposkytují žádné vodítko, které by nás mohlo k bývalému majiteli dovést.

U Wunschwitzem pořízených opisů je situace jednoduchá – vždy si poznamenal, komu excerpovaný památník náležel. Devatenáct Wunschwitzem opsaných listů pocházelo z celkem čtrnácti památníků: Kašpara Windischgrätze (3 opsané listy), Jana Albrechta Valdštejna, Kryštofa Viléma Haranta a Tychona de Brahe jr. (po 2 opsaných listech) a Augustina de Bois, Bernardina (Bernarda) Mosta, Kornelia Dvorského, Hanse Auerbacha, Kryštofa Poettingera, Jakuba Zinnenburga, Jana Jáchyma Trauttmansdorfa, Jana Alberta Lednického z Dollensteina, Jana Jiřího z Miltitz a Michaela Kellnera (po 1 opsaném listu).

U originálních listů má snaha o identifikaci majitelů památníků podstatně skromnější výsledky. Ze 42 listů se podařilo s jistotou určit pouze tři původní majitele památníků: Konkrétně se podařilo určit památník Jana Burcharda ze Stetterbergu, kterému se zapsal v roce 1615 v Jeně Rudolf z Bühnau, památník Jana Jiřího z Miltic, kterému se zapsal Jan Vilém Velemyský z Velemyslovi a památník některého z pánů z Bukovan, do něhož učinili zápis Jiří Malovec a Vilém Žakavec ze Žakavy.²¹ V ostatních zápisech majitel není zmíněn.

O možnosti, že by alespoň část originálů mohla pocházet ze stejného památníku, můžeme uvažovat pouze na základě obdobného formátu listů – ovšem při detailním průzkumu se ukazuje, že rozměry jsou ve většině případů pouze přibližně stejné a v souboru je navíc zastoupeno mnoho odlišných typů a kvalit papíru. Rovněž přílišné časové rozmezí (více než jedno století) takových zápisů značně snižuje pravděpodobnost, že by listy pocházely z jednoho štambuchu. Dalším možným vodítkem by se mohla stát i foliace listů. Zdánlivě nasnadě nabízející se úvahy, že všechny stejnou rukou profoliované listy pocházejí ze stejného štambuchu, musíme odmítnout vzhledem k tomu, že čísla folií jsou poznamenána i na tvarově rozličných listech.²² Navíc, některé listy pak mají foliaci dokonce dvojí, z nichž ta v levém dolním rohu recta listů je méně zřetelná a většinou se jedná o nižší čísla, zatímco druhá v levém horním rohu versa je psána výrazným inkoustem a sestává z vyšších čísel. O původu a vý-

²¹ Inv. č. 140, 1281, 701 a 1415.

²² Např. list s číslem 33 v inv. č. 1152 je na výšku, list v inv. č. 64 s číslem 37 na šířku a malého formátu, další listy s podobným číslováním jsou na délku.

znamu tohoto dvojího číslování se tedy můžeme jen dohadovat. Zdá se však možné, že foliace na líci listů (vyskytující se celkem v 19 případech) by mohla naznačovat, že listy tvořily původně samostatný soubor, který si jeho majitel pročíslil pro lepší evidenci. Tento soubor pak zřejmě Wunschwitz rozpůlil do své sbírky; z této původní skupiny však dnes již mnoho čísel chybí.²³ Listy s foliací v horním rohu také patrně nepatřily do jednoho památníku, při jejich detailní analýze se ukázala různá kvalita použitého papíru.

S jistou dávkou opatrnosti můžeme však přece u některých listů předpokládat společný původ: inv. č. 509 a 961 – oba listy jsou seříznuty do stejného mírně lichoběžníkovitého tvaru, inv. č. 898, 964 a 1424 jsou na papíru podobné kvality (včetně vad způsobených kyselostí) a tvaru. Rovněž výzdoba spodního pole u všech třech listů je podobná, má výrazně geometrický charakter. Listy ve složkách inv. č. 550, 874 a 1094 jsou naopak na hutném papíru, rovněž velikost odpovídá a též jejich výzdoba je nákladnější (zlacení) a pečlivější.

Další otázkou je, jakým způsobem Wunschwitz památníkové listy získal pro svou sbírku. I zde je odpověď velmi obtížná. Oproti svému zvyku zaznamenávat si na okraj písemností datum a místo jejich akvizice si na památníkové listy Wunschwitz nezapsal žádné okolnosti jejich zařazení do sbírky, což se ovšem týká zejména originálů. Je samozřejmě pravděpodobné, že je Wunschwitz od někoho zakoupil či dostal darem, ovšem tvořily-li již tehdy jeden soubor (viz výše), nebo zda listy zařazoval do sbírky postupně, není možné z materiálu samotného spolehlivě doložit.

V případě opisů můžeme zjistit podstatně více. Tyto perokresby, které si Wunschwitz vlastnoručně pořizoval, jsou opatřeny zmíněnými provenienčními poznámkami a způsob jejich získání tedy můžeme snadno zrekonstruovat. Podívejme se tedy blíže právě na ně.

Některé památníky byly přímo ve Wunschwitzově vlastnictví: památník Kryštofa Poettingera von Persing, Jana Jiřího von Glich und Miltitz, Jakuba ze Zinnenburgu, Michaela Kelnera, Augustina de Bois, Jana Alberta Lednického z Dollensteinu.²⁴ V některých případech známe i další detaily: památník Michaela Kelnera vlastnil Wunschwitz od 28. června 1740, zís-

²³ *Dochovala se čísla 2, 3, 15, 16, 18, 19, 23, 27, 28, 32, 33, 37, 39, 40, 42, 44, 46, 4[?] a 53. O tom, zda Wunschwitz získal soubor jako kompletní, či zda již v jeho době byly některé kusy ztracené, nemůžeme na základě samotného materiálu bohužel říci nic.*

²⁴ *Inv. č. 114, inv. č. 301, inv. č. 384, inv. č. 525, inv. č. 955, inv. č. 1369.*

kal jej tedy poměrně nedlouho před svou smrtí, naopak památník doktora Augustina de Bois vlastnil již od roku 1726. Památník J. A. Lednického přešel do sběratelova vlastnictví již v roce 1706, koupil jej z pozůstalosti Jana Bedřicha Fischera. Z hlediska dalších osudů těchto památníků je zajímavé, že v inventáři Wunschwitzovy knihovny (datovaném k roku 1837, pořízeném ingrosátorem Janem Františkem Jungwirthem) je jmenovitě jmenován pouze jediný, a sice de Boisův.²⁵ V dalším anonymním inventáři z roku 1837 již není přímo zmíněn ani tento.²⁶ Na druhou stranu jsou ale ve starším ze zmiňovaných inventářů knihovny uvedeny konkrétně další dva památníky, ze kterých zřejmě Wunschwitz žádné opisy pro svou sbírku neučinil – právníka Christiana Schentzliche a císařského podčíšníka Kašpara Reifa.²⁷ Jen na okraj je třeba ještě zmínit, že inventáře obsahují i zmínky o dalších památnících, ovšem pouze ve formě „Stambuch“ či „Wappenbuch“ bez dalších konkrétních údajů. Vzhledem k rozkolísanosti terminologie soupisů zde nejen že nemůžeme zmínky přiřadit ke konkrétním památníkům, ale není ani jisté, jaký typ materiálu si máme pod těmito položkami představit.²⁸

K Wunschwitzově práci s výše zmíněnými památníky můžeme na tomto místě na základě srovnání s originály podotknout, že jednotlivé zápisy opsál naprosto věrně a nejen že zachoval grafickou úpravu stránky, ale do jisté míry se snažil napodobit i použité písmo.²⁹

Jiné památníky měl Wunschwitz zapůjčené. U některých to můžeme jen předpokládat na základě absence vlastnické poznámky, ale u některých

²⁵ NA, Úřad desek zemských (ÚDZ), kniha 399, položka č. 600.

²⁶ NA, ÚDZ, kniha 402.

²⁷ NA, ÚDZ, kniha 399, položky č. 599 a 616. Shodou okolností právě v těchto dvou památnících není žádná Wunschwitzova vlastnická poznámka (Archiv Národního muzea, Sbírka rukopisů, č. 11 a č. 19).

²⁸ NA, ÚDZ, kniha 399, např. položky č. 155, 381, 384, 482, 527, 575, 577–582, 584, 585, 587, 594 a další. Z památníků ve sbírce rukopisů Archivu Národního muzea (ANM) je zřejmé, že Wunschwitz vlastnil např. tyto další památníky: č. 12 – Památník Zikmunda Petra Ferferia (koupil v roce 1705), č. 15 – Památník Lamberta Richemia z Limburka (koupil v roce 1704), č. 16 – Památník Jana Kremera (koupil v roce 1726), č. 17 – Památník Zikmunda Válka a Kryštofa Adama Holbecka (koupil jej v roce 1724).

²⁹ ANM, Sbírka rukopisů, č. 5 – Památník Kryštofa Viléma Haranta z Polžic (I), fol. 129r; zápis č. 116 (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 741), č. 7 – Památník

náčrtů je tento fakt vysloven zřetelně: „*In einem alten in Schwartzten Chagrín eingebundenen Stammbuch Joannis Joachimi Von Trautmansdorff in 8vo ist auf einen Pergamenen blättlein zu lesen: ... NB: Diese alte Stammbuch besitzt Herr Leopold Thaddaeus Von Reichelt, welcher es mir communiciret, woraus ich zu Prag den 2ten October Anno 1728 gegenwärtiges Notatum genomme...*“³⁰ nebo „*In einem alten geschreiben in Rötlichen Pergamen eingebundenem Stammbuch in 4to Joannis Alberti herrns Hernach Grafens Von Waldstein, welches im Gräfllich. Waldsteinisch Archiv im Schloss Dux Verwahret, lieset man auch folgendes: ... Seine Excellence Herr Graf Frantz Joseph Von Waldstein habet mir dieses Buch von Dux nacher Prag im Monath Januario Anno 1739 zu meiner Ersehung zugeschicket, alda ich den 5ten Aprilis besagten Jahres gegenwärtige Schrifft daraus abcopiret habe.*“³¹

Současné bádání přistupuje k památníkům jako k mohovrstevnatému prameni, který lze zpracovávat z mnoha hledisek. Jak k nim ale přistupoval svobodný pán Wunschwitz? Jedním z klíčů umožňujících odpovědět na tuto otázku je způsob uložení listů ve sbírce: List je vždy uložen ve složce rodu, k němuž přínáležela osoba zapisující, nikoli majitel památníku. Také takřka povinná přítomnost erbu na listu (nebo to, že erb byl dokonce vystřižen) může napovědět, jakým způsobem Wunschwitz památníkové listy četl a zpracovával je. Nemohl se v žádném případě pokoušet o rekonstrukci itineráře majitele památníku, nezajímalo jej primárně ani společenské postavení osob, které se do štambuchu zapsaly. Je zřejmé, že pro Gottfrieda Daniela Wunschwitze byly štambuchy pramenem povýtce heraldickým.

Dnes, kdy je k vydání připravován soupis známých a dochovaných památníků v Čechách, se nabízí otázka, zda může soubor památníkových listů chovaných ve Wunschwitzově genealogické sbírce k tomuto soupisu

Jakuba z Zinneburgu, fol. 95v; zápis 50 (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 384), č. 8 – Památník Jana Gundackera Aurpacha, fol. 116v; zápis 57 + fol. 117r; zápis 58 (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 335), č. 9 – Památník Augustina de Bois, fol. 103r; zápis 41 (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 955), č. 10 – Památník Kryštofa Viléma Haranta z Požic (II), fol. 156r; jako 77. zápis (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 624), č. 13 – Památník Vojtěcha Jana Ledenického z Dollensteinu, na fol. 68r; zápis 16 (ve Wunschwitzově sbírce inv. č. 1369).

³⁰ Inv. č. 529.

³¹ Inv. č. 541.

přispět něčím dosud neznámým.³² Zdá se, že ano. Některé památníky Wunschwitzem vlastněné či excerpované jsou známy a jsou uloženy v rukopisných sbírkách Archivu Národního muzea či Knihovny Národního muzea, kam se dostaly pravděpodobně jako podíl při dělení Wunschwitzovy knihovny mezi Muzeum a stavy.³³ Ostatní identifikované památníky nebyly do soupisu zahrnuty – je zřejmé, že možnosti jejich studia jsou vzhledem k charakteru dochování pouze omezené, nicméně by přesto neměly uniknout naší pozornosti. A to tím spíše, že ani ve stávajícím inventáři k Wunschwitzově sbírce nejsou některé z těchto listů vůbec zmíněny.

Na závěr je třeba ještě zmínit, že Wunschwitzova sbírka co do počtu dochovaných památníkových listů možná vyniká nad ostatní, nicméně není jediná z genealogických a heraldických sbírek Národního archivu, v níž se takové listy nacházejí. Menší soubor listů byl nalezen i ve sbírce Renzově a jednotliviny i ve sbírkách Schumannově a Ubelliově.³⁴

³² Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Zdeňku Hojdomi, CSc. za poskytnutí soupisu památníků, který bude sloužit jako podklad pro tištěnou verzi soupisu.

³³ Srv. pozn. 28. Další památník, a sice Jana Kornelia Dvorského z Greiffenburgu, je s největší pravděpodobností uložen v Kunstbibliothek Berlin, soudím tak dle Repertoria Alborum Amicorum umístěném na webových stránkách www.raa.phil.uni-erlangen.de (staženo 23. 2. 2007).

³⁴ NA, Sbíрка heraldická Renzova, B1 – č. 127, C – 115, K – 38 a další; NA, Sbíрка genealogická Schumannova, inv. č. 731; NA, Sbíрка genealogická Ubelliova, inv. č. 379.

Poznámky k soupisu a edici

Do soupisu byly zařazeny všechny listy, které se ve složkách Wunschwitzovy sbírky podařilo identifikovat jako památníkové bez ohledu na jejich fyzický stav či stupeň oříznutí, a pro jejich charakterizaci byl zvolen jednoduchý formulář.

Pole s názvem *Inv.* č. uvádí inventární číslo složky, v níž je list uložen, dále je uvedeno i jméno odpovídajícího rodu. Případná číslovka za jménem rodu je uváděná pro snazší orientaci v případě, že v dané rodové složce se nachází více listů.

V poli text je přepsán text zápisu na památníkovém listu. Texty ve všech jazycích byly důsledně transliterovány. Zkratky jsou rozvedeny v hranatých závorkách [], nejisté čtení je označeno otazníkem v hranatých závorkách [?]. Místa, kde byl text porušen pozdějšími úpravami listu, jsou označena tečkami. Hesla v zápisech byla rozvedena (pokud to bylo možné) dle výše zmíněné Stechowovy příručky. Lomítek je užito k přiblížení grafické úpravy stránky – // naznačuje předěl mezi horním a dolním textovým polem, / pak členění v rámci jednoho z těchto polí. V oddíle *Výzdoba* je charakterizován grafický doprovod zápisů. Je zde zmíněna použitá forma znaku, figurální, popř. jiné v úvahu přicházející výzdoby. U Wunschwitzem opsaných listů je pokud možno zmíněno obojí – i původní výzdoba i kvalita Wunschwitzovy reprodukce.

Pole *Poznámka* je určeno pro sběratelovy poznámky, jimiž opatřoval zejména své opisy ze štambuchů. Pro přepis těchto textů byla použita obdobná pravidla jako v poli text. Konečně poslední oddíl *List* je věnován popisu fyzického stavu památníkového listu, jeho tvaru a rovněž je zde zmíněna případná foliace. Zatímco pole *Poznámka* je z pochopitelných důvodů aktuální zejména v případě opisů, pole *List* pro případ originálních listů.

Zusammenfassung

Die Stammbuchblätter in der Wunschwitz' Sammlung. Verzeichnis und Edition.

Die genealogische und heraldische Sammlung, derer Urheber Gottfried Daniel Freiherr Wunschwitz ist, gehört zu den wertvollsten Sammlungen von diesem Typ im Nationalarchiv. Diese Studie befasst sich mit einem derer Bestandteile – mit den Stammbuchblättern. 61 selbständige Blätter bilden diese Kollektion – 42 davon sind Originale, 19 von Wunschwitz mit großer Sorgfalt ausgearbeitete Skizzen. Die meisten Stammbuchblätter sind gut erhalten, also sie können eine Reihe von wertvollen Informationen geben. Die datierten Dokumente stammen aus den Jahren 1573–1708, die meisten aber aus den letzten zwei Jahrzehnten des 16. Jahrhunderts und ersten zwei Jahrzehnten des 17. Jahrhunderts. Die Einschreibungen wurden am häufigsten in Prag (5x) gemacht, dann oft in den italienischen Städten (Siena, Padua) und im Reich (Jena). Man konnte auch die Sprachausführung der Einschreibungen untersuchen: man findet vor allem das Latein und Deutsch, das Tschechisch befindet sich bloß auf vier Blättern. Vom Gesichtspunkt der graphischen Gestaltung aus weicht die untersuchte Kollektion vom allgemein gebrauchten Stammbuchschema der Textfelder und der emblematischen Verzierung, durchweg sehr qualitativ und sorgfältig durchgeführt.

Interessant ist die Frage der Herkunft der einzelnen Blätter – bei einigen ist es direkt von Wunschwitz angeführt, aus welchem Stammbuch sie herkommen. In einigen Fällen entdeckt die Einschreibung den Stammbuchbesitzer, in meisten Fällen bleibt aber die ursprüngliche Provenienz des Blattes unfeststellbar.

Zum Schluss der Studie ist ein komplettes Verzeichnis der Stammbuchblätter in Wunschwitz' Sammlung und ihrer Edition angeknüpft und einen eigenen Bestandteil bildet auch die Bilderbeilage.

Inv. č.:	51 / Berka z Dubé 1
Text:	Nec timeo nec provoco // Vi et Virtute / Gotlobinis Junior Berka L[iber] Baro de Duba et Lipa. Sigena Nasroviorii inserebit 27. Januarii Anno Domini 1607.
Výzdoba:	znak Berků z Dubé s klenotem a překryvadly, zlacený, nad ním nápisová stuha
Poznámka:	bez poznámek
List:	na výšku, menšího formátu vlepený na větší podlouhlý list papíru, v jehož pravém rohu je číslo 46

Inv. č.:	51 / Berka z Dubé 2
Text:	Kazda mira chwali hodna. / Per angusta ad augusta. / Contentement pace richeicse / Si fortuna me tormente / esperanse me contante / Hendrich Wolff Berka z Dube a z Lippeho m[anu] p[ropria] Anno D[omi]ni 1615
Výzdoba:	znak Berků z Dubé s klenotem a přikryvadly, zlacený, dolní textové pole červené a zlacené
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, tzv. turecký papír

Inv. č.:	54 / Beřkovský ze Šebířova 1
Text:	Pan Beržkowský
Výzdoba:	znak Beřkovských ze Šebířova s klenotem a přikryvadly v ozdobném rostlinném rámu, mezi dvěma zlacenými a stříbrnými kartušemi pro vepsání textu
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v pravém dolním rohu číslo 3

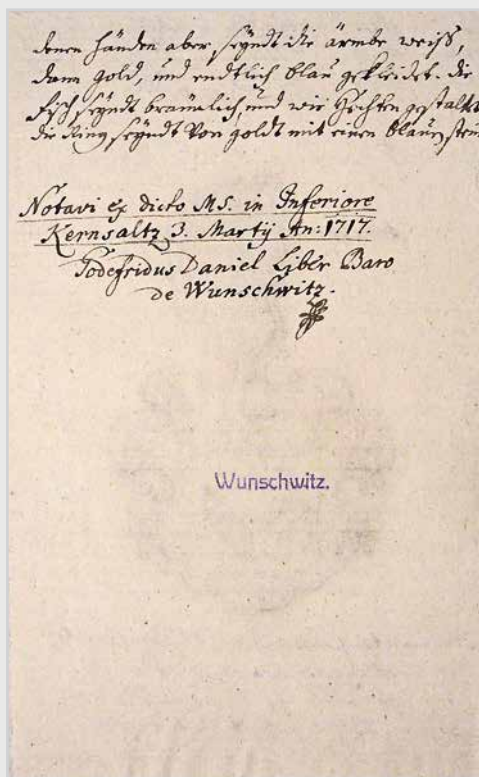
Inv. č.:	54 / Beřkovský ze Šebířova 2
Text:	1611 / Deus adjutor meus // Jaroslav Berzkowskj z Ssebjrzowa 14 Augusti
Výzdoba:	znak Beřkovských ze Šebířova s klenotem a přikryvadly, stříbřený, mezi dvěma stříbřenými a zlačenými textovými poli
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

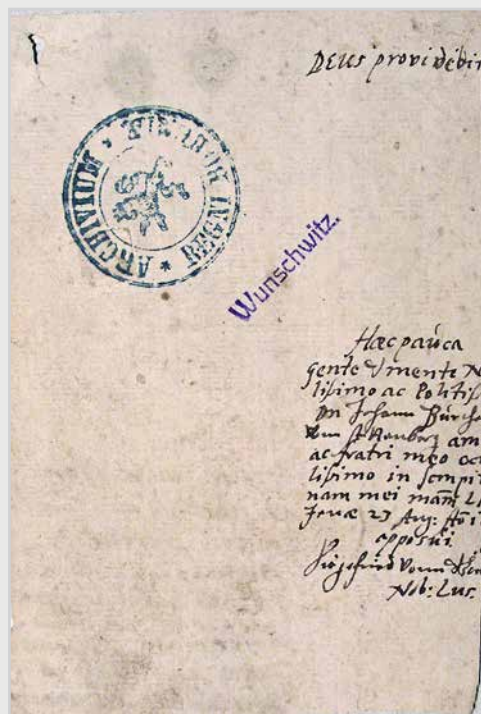
Inv. č.:	64 / Bibrštejn
Text:	Anno 1638 / Plustos mourir que vivre sans honeur. // Vlricus Wenceslaus L[iber] Baro de Biberstein. J. N. G. Consiliarius
Výzdoba:	znak Bibrštejnů s klenotem a přikryvadly, zlacený, stojící mezi zelenými ratolestmi
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku výrazně malého formátu nalepený na větší podlouhlý papír, v pravém dolním rohu číslo 37

Inv. č.:	114 / Proy z Giselbergu
Text:	1573 / Aperto pectore // Nobili atq[ue] p[ro]claro luveni Christophoro Poettingero, memoriae et amicitiae ergo Albert[us] Prew in Vindenstain. Bono posuit Ult[imo] Dece[m]b[ris].
Výzdoba:	v originále znak Proyů s klenotem a přikryvadly zlacený, v opisu Wunschwitzův náčrt perem se šrafováním
Poznámka:	In einen alten Stam[m]büchlein, so ehedessen H[err]n Christophori Pöttinger von Persing gewessen, nun aber mir zuständig ist, findet sich Num[ero] 57 nachfolgendes Wappen mit auch nachfolgenden Schrift: ... NB. Die Händt seynd natürlich fleischfarbig, gleich unter denen händen aber seyndt die ärmbe weiss, dann gold, und endtlich blau gekleidet. Die Fisch seynd bräunlich und wie höchten gestaltet. Die Ring seyndt von goldt mit einen blaustein. / Notavi ex dicto MS in Inferiore Kernsaltz 3. Martij An[no] 1717. Godefridus Daniel Liber Baro de Wunschwitz.
List:	dochován pouze v opise

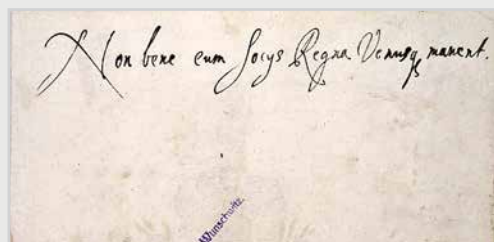
Inv. č.:	140 / Bühnau
Text:	recto: Haec pauca Nobilis[simo] et doctis[simo] viro juveni Joanni Burchardo a Stetterberg, amico ac patrueli suo plurimum colendo in perpetuam memoriam scribebat Jenae 24 Augusti 1615 Rudolphus a Bunau p[ro]pria verso: Deus providebit // Haec pauca [...] gente et mente N[obi]lissimo ac Politiss[imo] [...] D[omi]n[o] Johann[i] Burcha[rdo] Von Stettenberg ami[co] ac fratri meo oc[...]lissimo in sempi[ter]nam mei manu li[...] Jenae 23 Aug[usti] A[n]no 1... apposui / Siegfried vonn Gen[...] Nob[ilis] Lus[atiae]
Výzdoba:	recto: znak Bühnau s klenotem a přikryvadly, zlacený verso: bez výzdoby
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku, oříznutý, na versu zápis poškozený ořezem

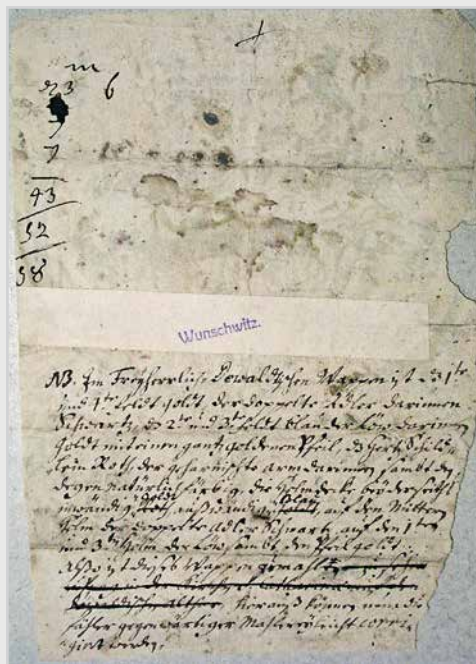
Inv. č.:	142 / Bystřický ze Studenic
Text:	nedochovaný
Výzdoba:	znak Bystřických ze Studenic s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	Studnitz von Studnitz auf Bistrzitz
List:	pouze oříznutý znak, zřetelné pozůstatky vyškrabaného textu v pravém horním rohu

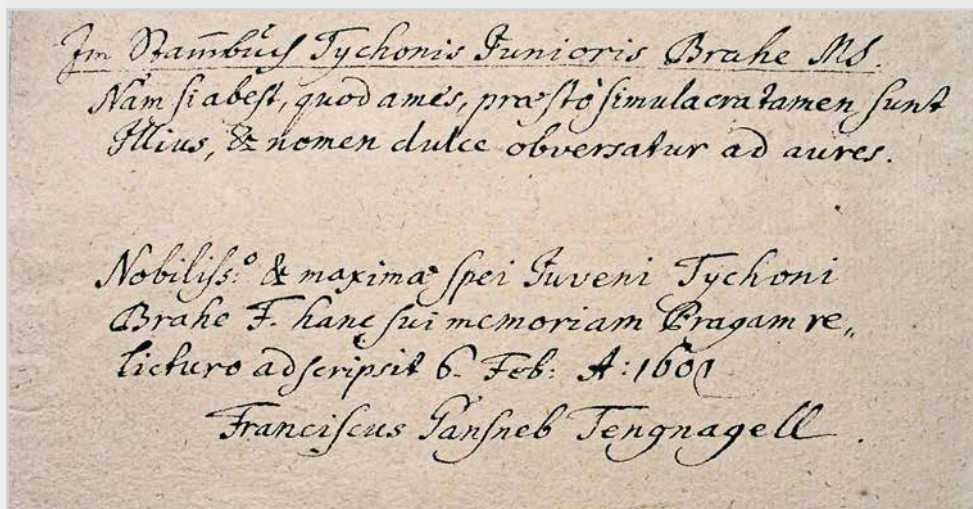
Inv. č.:	185 / Čejka z Oblbramovic
Text:	<i>recto:</i> 1622 / Wer [...] weiss der schweig, wem wohl ist der bleib, Vnndt wer was hatt, der behalt dem Vnglück khompt bald. // Waczlaw Czeyka z Olbramowicz Vhory psal to 31 Martii <i>verso:</i> Non bene cum sociis Regna Venus[ue] manent.
Výzdoba:	znak Čejků z Olbramovic s klenotem a přikryvadly, spočívá na květinovém motivu, textová pole ozdobná, zlacená
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku v dolním pravém rohu číslo 16

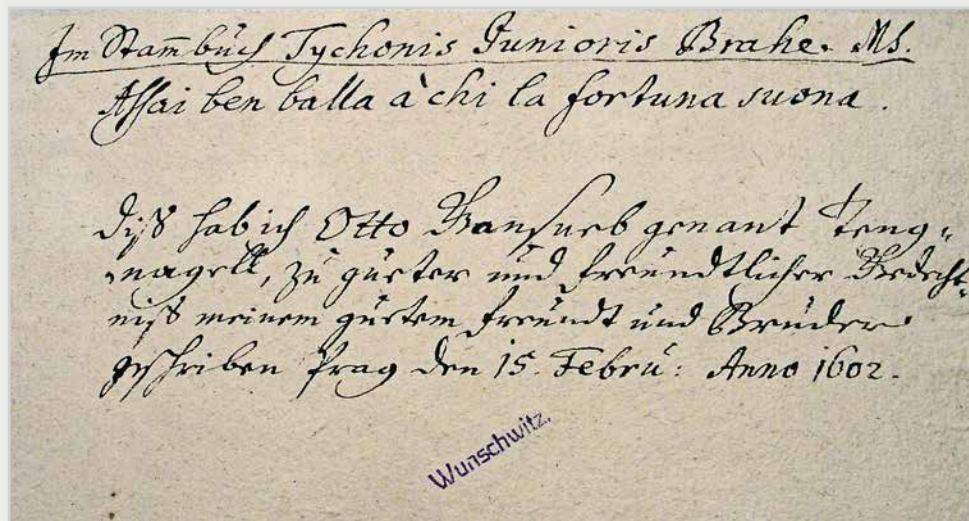
Inv. č.:	208 / Dewaldt
Text:	Illustrissimo Domino Domino Joanni Georgio Libero Baroni de Devald, Domino in Lukavetz, Krzessin, Techoburziecz, Incliti Regiminis Vauldon Capitaneco Meritissimo. Decursum anni 1708 salubrem, benedictione Dei, atq[ue] octo beatitudinibus [p]lenum exoptans, hocce Calendarium submisce. Praesentat Antonius Garzulini Cantor ad S[anctum] Stephanum
Výzdoba:	znak s klenotem a příkrývadly, zlacený, mezi zelenými ratolestmi, text ve zdobené kartuši
Poznámka:	slovní popis znaku
List:	na výšku, poškozený

Inv. č.:	291 / Gans Tegnagel z Kampu 1
Text:	Nam si abest, quod ames, praesto simulacra tamen sunt, Illius et nomen dulce obversatur ad aures. // Nobiliss[imo] et maximae spei luveni Tychoni Brahe F[?] hanc sui memoriam Pragae relicturo adscripsit 6. Feb[ruarii] A[anno] 1601 Franciscus Gansneb Tegnagel
Výzdoba:	Wunschwitzův opis bez znaku
Poznámka:	Im Stam[m]buch Tychonis Junioris Brahe MS: ...
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	291 / Gans Tengenagel z Kampu 2
Text:	Assai ben balla a chi la fortuna suona. // Diss hab ich Otto Gansneb genant Tengenagell, zu gueter und freundlicher Gedechtniss meinem guetem freundt und Bruder geschriben Prag den 15. Febru[arij] Anno 1602
Výzdoba:	Wunschwitzův opis bez znaku
Poznámka:	Im Stam[m]buch Tychonis Junioris Brahe MS: ...
List:	dochován pouze v opise

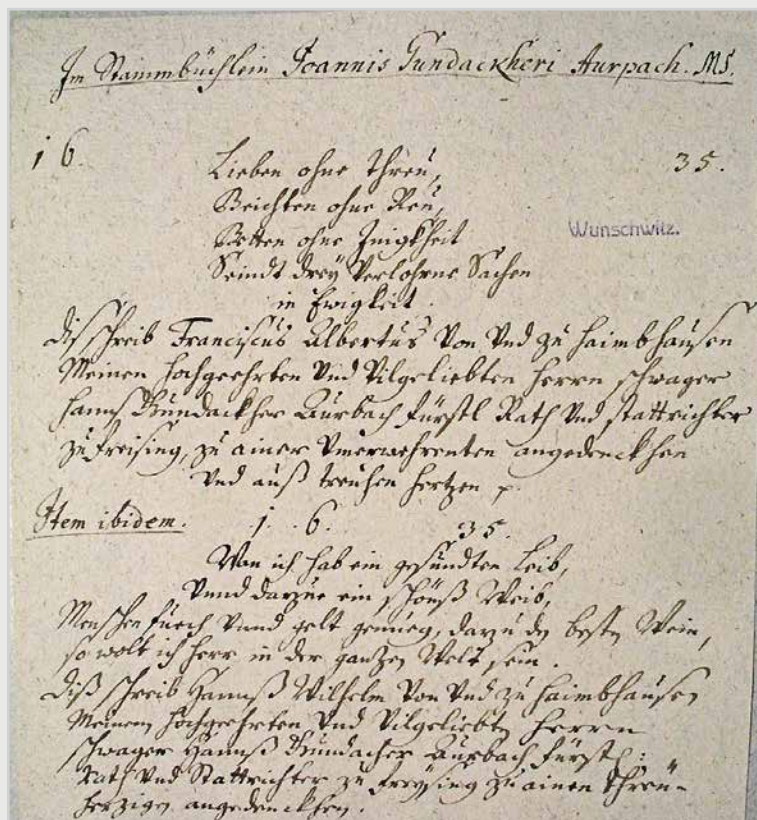

Inv. č.:	301 / Gleich-Miltitz
Text:	1 zápis: Nach gewissen und Ehren. / Las es gan wie es kan. / Carl Von Miltitz und Glich, der Röm[ischen] Kay[serlichen] Mayesthet Matt[?] Trugsass schreibet seinem Bruder Johann Georg zur gedechtniss Anno 1619 2. zápis: Pro Conscientia et Honestate. / Nach Gewisse und Ehren. Joanni Georgio a Glich et Miltitz Scribebat Victorin a Glich et Miltitz in Cosma 2. Maj[i] A[n]no SoLi / Deo Meo sit gloria. 3. zápis: Etsi alterum pedem in tumulo haberem, non pigeret aliquid addiscere l. 20. D. de Fideicommiss libertat. / Calor et Color intima pandunt. / Gott giebet Glück. Glück Giebet Grust. / Pro conscientia et honestate moribus antiquis meo Jano Georgio Patrueli Svavissimo mellitissimo Juveni ingenii lectissimi Genae Tyrigetarum MIDCIIIIV Idus Maii Scribebeam Gottfredus Glich a Milicz Röm[ischer] Kay[serlicher] Mail[es]t[ät] Raht [!]. / Glisciz Gradatim Gloria Gratia Tignit gratiam. 4. zápis: Non vis aut numerus tandem bona causa triumphat. / Diess schreibet seinem Vielgeliebtem Herren Bruder zu treuerer bruderlicher Gedechtniss den 10 Novem[bris] A[n]no 1623. / Sigmundt Von Glich Vnnd Miltitz auf Petersdorff 5. zápis: Si cupis Invidiam sociali excludere tecto Aut esto miser aut Virtutis desere causam. / Tu contra audentior ito. / Virtuti fortuna comes nunquam deficit. / Rumpatur Invidia. Johann[es] V[on] Glich et Miltitz ac In Serchau Neundorf Flossdorf et Kipper Erb Vnd Landsass Scribebat Neyndorff Aetatis suae 67. Anno Chri[sti] 1613 die 14 Novemb[ris] 6. zápis: Carl V[on] Glich und Miltitz
Výzdoba:	Wunschwitzův opis bez znaků
Poznámka:	NB: In einem altem Stam[m]buch, so ich besitze:...
List:	dochován pouze v opise

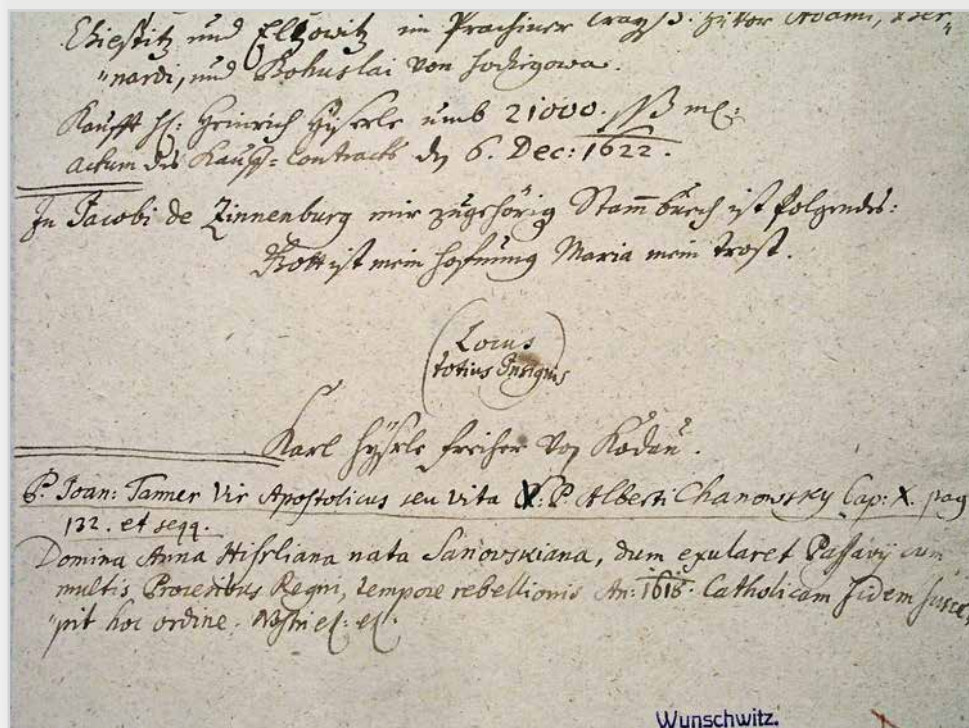
Auf gewissem und Ehren
 Las es gan wie es kan
 Carl Von Miltitz und Glich, der Röm. Kay. Magist. Matt.
 Trugsass schreibet seinem Bruder Johann Georg
 Anno 1619.
 Pro Conscientia et Honestate
 Nach Gewisse und Ehren
 Joanni Georgio a Glich et Miltitz
 Scribebat Victorin a Glich
 et Miltitz in Cosma 2. Maji: 1613.
 Deo Meo sit gloria.
 Etsi alterum pedem in tumulo haberem, non pigeret
 aliquid addiscere l. 20. D. de Fideicommiss. Libertat.
 Calor et Color intima pandunt
 Gott giebet Glück
 Glück Giebet Grust
 Pro Conscientia et Honestate
 Moribus antiquis
 Meo
 Jano Georgio
 Patrueli Svavissimo
 mellitissimo
 Juveni ingenii
 lectissimi
 Genae Tyrigetarum
 MIDCIIIIV Idus Maii
 Scribebeam
 Gottfredus Glich a Milicz
 Röm. Kay. Magist. Raht
 Glisciz Gradatim
 Gloria Gratia
 Tignit gratiam
 Wunschwitz

Non vis aut numerus tandem bona causa triumphat
 Diess schreibet seinem Vielgeliebtem Herren Bruder
 zu treuerer bruderlicher Gedechtniss den 10 Novemb[er]
 Anno 1623.
 Sigmundt Von Glich Vnnd
 Miltitz auf Petersdorff
 Si cupis Invidiam sociali excludere tecto
 Aut esto miser aut Virtutis desere causam
 Tu contra audentior ito.
 Virtuti fortuna comes nunquam deficit.
 Rumpatur Invidia.
 Johann V Glich et Miltitz ac
 In Serchau Neundorf Flossdorf
 et Kipper Erb Vnd Landsass
 Scribebat Neyndorff Aetatis suae
 67. Anno Chri[sti] 1613 die 14 Novemb[er].
 Carl V Glich et Miltitz

Inv. č.:	335 / Heimhausen
Text:	1. zápis: 1635 / Lieben ohne theu, Beichten ohne Reu, Betten ohne Inigkeit, Seind drey Verlohrne Sachen in Ewigkeit. // Dis schreib Franciscus Albertus Von Vnd zu Haimbhausen Meinen Hochgeehrten Vnd Vilgeliebten herrn schwager Hans Gundacker Aurbach fürstl[ichen] Rath Vnd Stattrichter zu Freising, zu ainer Vmerwehrenten angedenckhen Vnd auss treuhen hertzen. 2. zápis: 1635/ Wan ich hab ein gesundten Leib, Vnnd darzue schönss Weib / Menschen fuech Vnnd gelt genueg, darzu den beste Wein, so wolt ich herr in der gantzen Welt sein. // Diss schreib Hanns Wilhelm Von und zu Heimbhausen, meinem hochgeehrten Vnd Vilgeliebten herrn schwager Hanns Gundackher Aurbach fürst(licher) Rath Vnd Stattrichter zu Freysing zu ainen theuherzigen angedenckhen.
Výzdoba:	Wunschwitzv opis bez znaků
Poznámka:	Im Stammbuchlein Joannis Gundackeri Aupach MS: ...
List:	dochován pouze v opise

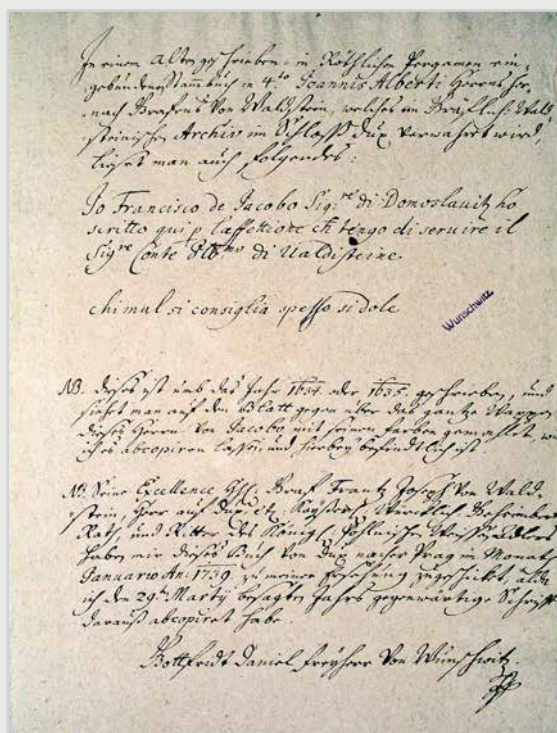
Inv. č.:	384 / Hysrle z Chodů
Text:	Gott ist mein Hoffnung Maria mein trost. // Karl Hysrle freier Von Kodau
Výzdoba:	Wunschwitzův opis s naznačeným umístěním znaku
Poznámka:	In Jacobi de Zinnenburg mir zugehörig Stam[bu]ch ist folgendes: ...
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	398 / Hohenloe
Text:	Georg Friderich Grave Von Hohenloe der Jung m[anu] p[ropria] Obst
Výzdoba:	znak Hohenloů barevný s klenotem a překryvadly, zlatený, lemovaný květinami, dolní textové pole zlatené
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	horní textové pole oříznuto

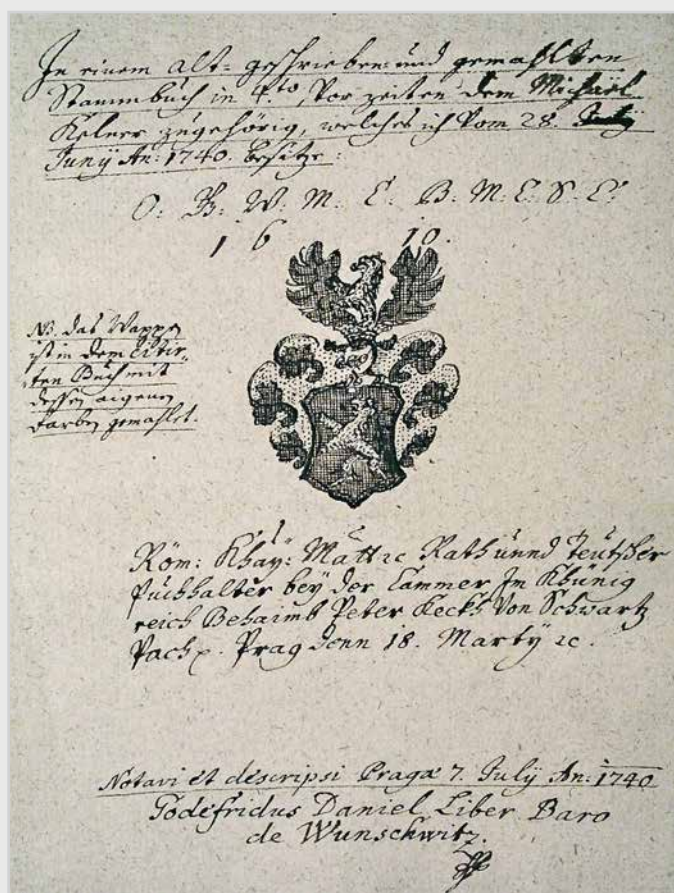
Inv. č.	476 / Jacobo
Text:	Jo Francisco de Jacobo Sig[no]re di Domoslauitz ho scritto qui p[er] laffettione ch[e] tengo di seruire il Sig[no]re Conte Ili[ustriss]imo di Ualdisteine. / Chi mal si consiglia spesso si dolo.
Výzdoba:	znak barevný, Wunschwitzův opis bez znaku
Poznámka:	In einem alten geschrieben in Röthlichen Pergamen eingebundenen Stam[m]buch in 4to Joannis Alberti Herrns hernach Grafens Von Waldstein, welches im Gräflich-Waldsteinischen Archiv im Schloss Dux verwahret wird, lieset man auch folgendes: ... NB: dieses ist umb das Jahr 1634 oder 1635 geschrieben, und siehet man auf den Blatt gegen über das gantze Wappen dieses herrn Von Jacobo mit seinen farben gemahlet, wie ich es abcopiren lasse, und hierbey befindtlich ist. NB: Seine Excellence h[err] Graf Frantz Joseph Von Waldstein, herr auf Dux etc. Kayserl[icher] Würcklich-Geheimer Rath, und Ritter des Königl[ichen]-Pohlnische Weisse Adlers habe mir dieses Buch Von Dux nacher Prag im Monath Januario An[no] 1739 zu meiner ersehung zugeschicket, alda ich den 29ten Martii besagten Jahrs gegenwärtige Schrifft daraus abcopiret habe. Gottfried Daniel frezherr Von Wunschwitz.
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	497 / Kager z Globenu
Text:	1613 / Meinn Anfang Mitl Vnd Endt Steht alle Zeit in Gottes Handt. // Sebastian Lazarus Vonn Globen vf Trschau Vnnd Schönnfigt.
Výzdoba:	znak Kagerů z Globenu barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený a stříbřený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

Inv. č.:	525 / Khek ze Schwartzbachu
Text:	O G W M C B M C S C / 1610 / Röm[ischen] Khay[serlichen] Ma[yes]t[ät] etc. Rath unnd Teutscher Puchhalter bey der Cammer Im Khünigreich Behaimb Peter Keckh Von SchwartzPach. Prag denn 18. Martii etc.
Výzdoba:	znak Khekù barevný, Wunschwitzùv nákres znaku středně pečlivý perem
Poznámka:	In einem alt-geschreiben und gemahlten Stammbuch in 4to, Vor zeiten dem Michael Kelner zugehörig, welches ich Vom 28. Junii An[no] 1740 besitze: ... Notavi et descripsi Pragae 7. Junii An[no] 1740. Godefridus Daniel Liber Baro de Wunschwitz. NB: das Wappen ist in dem citirten Buch mit dessen eigenen farben gemahlet.
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	529 / Kinský
Text:	1603 / G[ott] G[ebe] G[nade] ³⁵ / Gnadt dir Gott ist erstoche worde durch h[err] Kinský Anno 1612/ Hanns Reichart Strein herr zu Schwartzenau.
Výzdoba:	Wunschwitzův opis bez znaku
Poznámka:	In einem alten in Schwartzen Chagrin eingebundenen Stammbuch Joannis Joachimi Von Trautmansdorff in 8vo ist auf einen Pergamenen blättlein zu lesen: ... NB: Dieses alte Stammbuch besitzt H[err] Leopoldt Thaddaeus Von Reichelt, welcher es mir communiciret, woraus ich zu Prag den 2ten Octob[er] An[no] 1728 gegenwärtiges Notatum genomme. G[odfried] D[aniell] freyherr Von Wunschwitz.
List:	dochován pouze v opise

In einem alten in Schwarzen Chagrin
eingebundenen Stammbuch Joannis Jo-
achimi Von Trautmansdorff in 8vo
ist auf einem Pergamenten Blättlein
zu lesen:

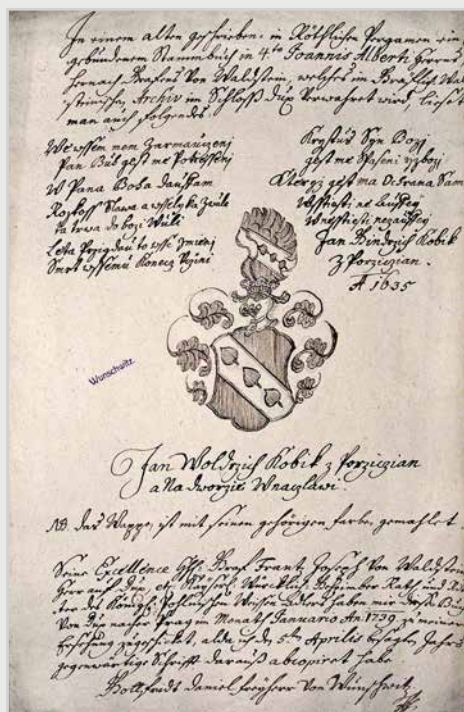
† i. 6. 0. 3.
Gnadt dir Gott H. H. H.
erstoche worden
Hanns Reichart
Anno 1612. Herr zu Schwartzenau.

NB. In dem alten Stammbuch bey H[err]n
Leopoldt Thaddaeus Von Reichelt, wel-
ches er mir communiciret, woraus
ich zu Prag den 2ten Octob[er] An[no] 1728.
gegenwärtiges Notatum genomme.
G[odfried] D[aniell] freyherr Von Wunschwitz.

Wunschwitz.

³⁵ Další možnosti rozve-
dení tohoto: G[anz] g[ibt]
G[lanz] a G[eduld] g[ibt]
G[lück].

Inv. č.:	541 / Kobík z Poříčan
Text:	We wssem mem zarmauczenj, Pan Búh gest me potiessenj, W Pana Goha dauffam, Rozkoss Slawa a wsselyka zwúle ta trwa do bozi Wúli, Leta Przigidau to wsse zmienj Smrt wssemú Konecz Vczini / Krystus Syn Bozj, gest me Spaseni y zbozj, Kteryz gest ma Ochrana Sam/ W ssieti ne Auffey, w nesstieti nezauffey / Jan Gindrich Kobik z Porzieczan. A[nn]o 1635 Jan Woldrich Kobik z Porzieczan a Na dworze Wnaczlawi.
Výzdoba:	znak Kobíků z Poříčan v originále barevný, se znakem a přikryvadly, Wunschwitzův opis s náčrtem znaku perem
Poznámka:	In einem alten geschrieben in Rötlichen Pergamen eingebundenem Stammbuch in 4to Joannis Alberti herrns Hernach Grafens Von Waldstein, welches im Gräflich-Waldsteinischen Archiv im Schloss Dux Verwahret wird, lieset man auch folgendes: ... NB: das Wappen ist mit seinen gehörigen farben gemahlet. Seine Excellence H[err] Graf Frantz Joseph Von Waldstein Herr auf Dux, etc. Kayserl[icher] Würcklich-Geheimer Rath und Ritter des König[lich]-Pohnischen Weissen Adlers haben mir dieses Buch von Dux nacher Prag im Monath Januario An[no] 1739 zu meiner Ersehung zugeschicket, alda ich den 5ten Aprilis besagten Jahrs gegenwärtige Schrifft daraus abcopiret habe. Gottfridt Daniel freyherr Von Wunschwitz.
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	550 / Kolovrat
Text:	Anno Domini 1588 / Initium Sapientiae timor domini Dei. Kdo nemyluge hoden gest wobiessenii. // M G W G F / Makette die libste // Wencislaus Luduicofskii Bezdruczkii Baro a Kollowrath manu p[ro]pia
Výzdoba:	znak barevný s klenotem a přikryvadly na kartuši, podpírané ženskými postavami
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v levém dolním rohu číslovka 44, na versu v horním pravém rohu číslo 61

Inv. č.:	624 / Lamingen z Albenreithu
Text:	Es sein Vil Vögel die hassen mich, Ich bin ein Kautz und acht es nicht. // Hieronymus Daniel Lamminger Von Albern Reicht Ridtmeister 1648
Výzdoba:	Wunschwitzův opis s náčrtem znaku s klenotem a přikryvadly perem
Poznámka:	Ex generalis Caesaris Christophori Wilhelmi Baronis Ha, rant Stammbüech.
List:	dochován pouze v opise

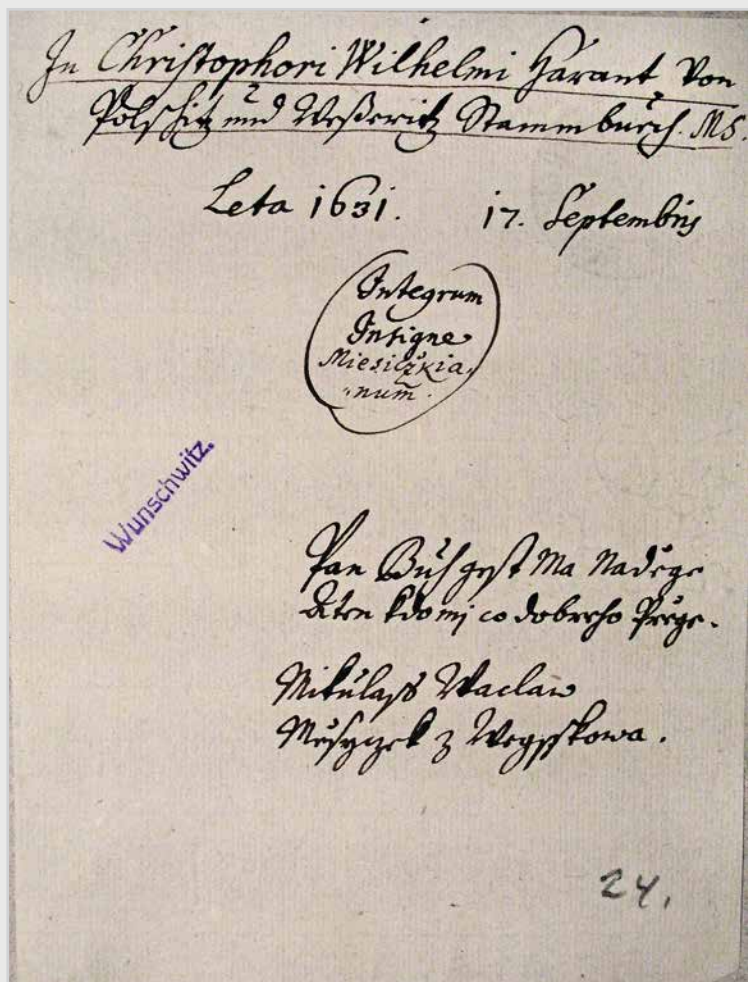
Inv. č.:	689 / Lukavský z Lukavice
Text:	den 12ten Febr[uar]i] An[no] 1708 / Seinem Hochwehrtens Herrn Vettern zu Ehren gibet diss Ferdinand Antoni Lukawsky von Lukawytz, dero Röm[ische]n Kay[serlichen] May[es]t[ät]t] Hauptman
Výzdoba:	znak Lukavských barevný s klenotem a přikryvadly v kartuši, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v pravém dolním rohu neúplné číslo začínající 4

Inv. č.:	701 / Malovci
Text:	Letha 1608 4. dne měsíce [...] zapsal ...ský do tohoto Stampuchu me[...] uprzymnie milymu panu bratru a towarissowi Zikmundowi[?] Bukowanskemu z Bukowan. / We wssem mem zarmauczeni Pan Bhú[!] racz beit / Girzj Malowecz Z Chenowa a z Winterberka rukau swau
Výzdoba:	znak Malovců barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený, v rostlinném rámu
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, značně ořezaný

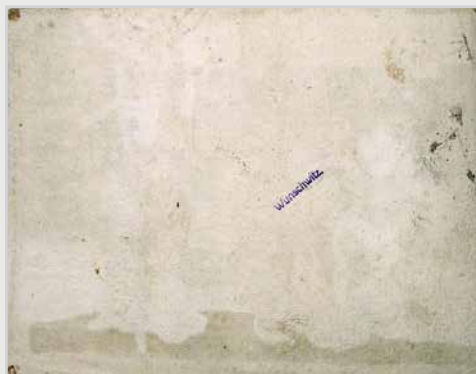
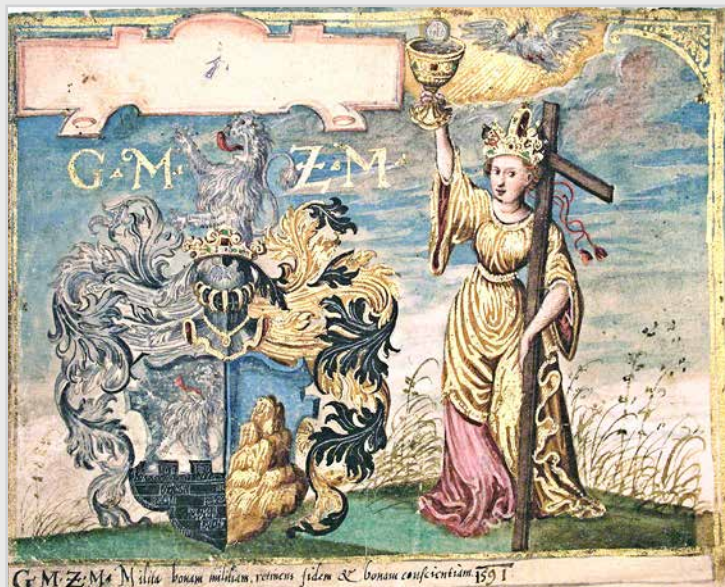
Inv. č.:	741 / Měsíček z Výškova
Text:	Leta 1631 17. Septembris // Pan Bůh gest Ma Naděje A ten kdo mj co dobrého přeje. Mikulass Waczlaw Měsyczek z Wegsskowa
Výzdoba:	Wunschwitzův opis s naznačeným místem pro znak
Poznámka:	In Christophori Wilhelmi Harant Von Polshitz und Weseritz Stammbuch MS: ...
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	753 / Minkvic z Minkvic
Text:	1600 / Ludit in humanis diuina potentia rebus. // Erenfried von Minkwicz freyherr zu Minkwitzburg (?) Rō[mischen] Khey[serlichen] M[ayes]t[ät] Rad 7. Novembris A[nno] Vt s[upra].
Výzdoba:	znak Minkviců s klenotem a přikryvadly, barevný, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

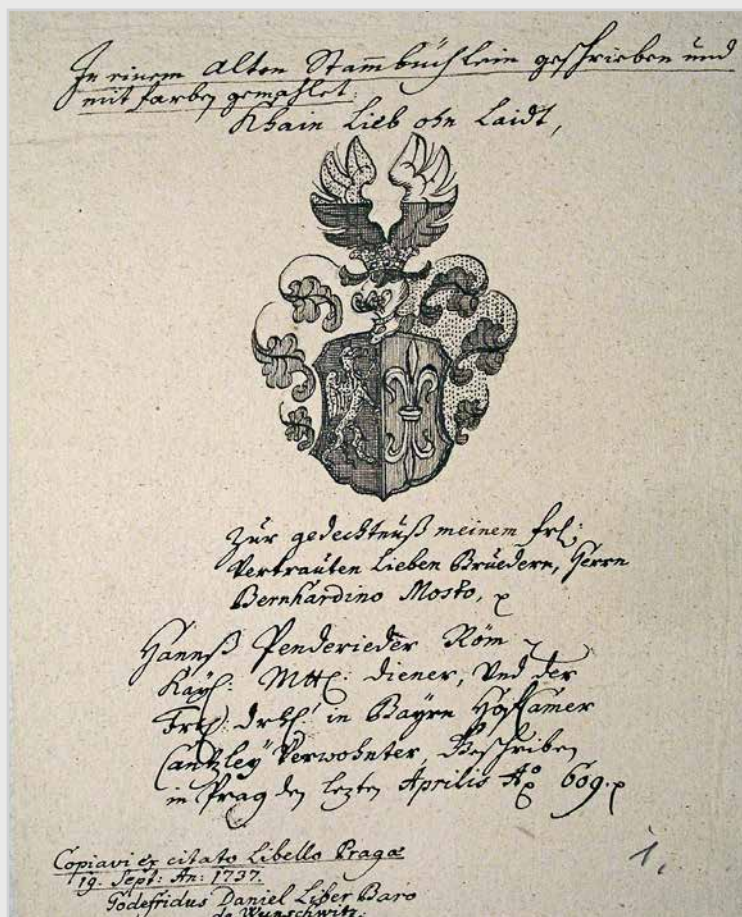
Inv. č.:	776 / Mráz z Milešova
Text:	G[?] M[ráz] Z M[ilešova] // Militia bonam militiam, retinens fidem et bonam conscientiam 1591.
Výzdoba:	znak Mrázů z Milešova barevný kompletní, zlacený, postava s křížem a kalichem, zlacená
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku

Inv. č.:	824 / Oppersdorf
Text:	Ihm gnadt Tappfcheren... d' Alnercht [?]
Výzdoba:	znak Oppersdorfů barevný, s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	značně oříznutý, zřetelné lemy obou textových polí

Inv. č.:	866 / Pentenrieden z Adelshausenu
Text:	Khain Lieb ohn Laidt // Zur gedechtnuss meinem fr[?] Vertrauten Lieben Bruedern, Herrn Bernhardino Mosto, Hanns Penderieder Röm[ischer] Kay[serlicher] M[ayes]t[ät]t diener, Vnd der Fr[?] drh[?] in Bayrn Hofcamer Cantzley Verwohnter, Geschriben in Prag den letzten Aprilis A[nno] 1609 etc.
Výzdoba:	znak barevný, Wunschwitzův náčrt perem znaku s klenotem a přikryvadly
Poznámka:	In einen alten Stam[m]buchein geschrieben und mit farben gemahlet: ... Copiavi ex citato Libello Pragae 19. Sept[embris] An[no] 1737. Godefridus Daniel Liber Baro de Wunschwitz
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	873 / Pernklo ze Šenrajtu
Text:	1611 // W[ie] G[ott] M[ich] G[nädig] F[ührt] ³⁶ // Hanns Siegmundt Bernklo m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak Pernklů barevný s klenotem a přikryvadly
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku, vpravo dole číslo 99, poškozený a dolepaný

³⁶ Další možnosti čtení:
*W[ie] G[ott] m[ir's] g[nä-
 dig] f[ührt] a W[alle] G[ott]
 m[eine] g[rosse] F[reude].*

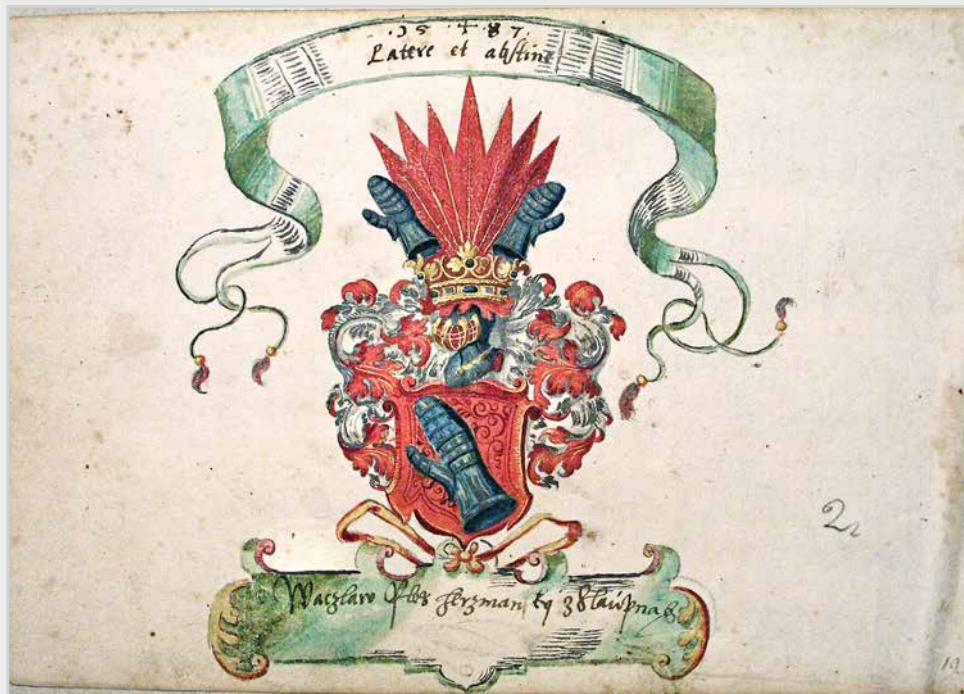
Inv. č.:	874 / Pernštejn
Text:	1590 // Johannes A Pernstein m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak Pernštejnů s klenotem a přikryvadly, zlacený, v ozdobné kartuši, textová pole s rostlinnými motivy
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 53, na versu vlevo nahoře číslo 145

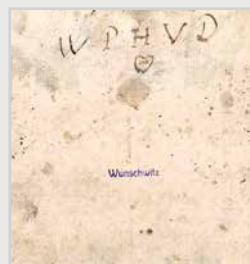
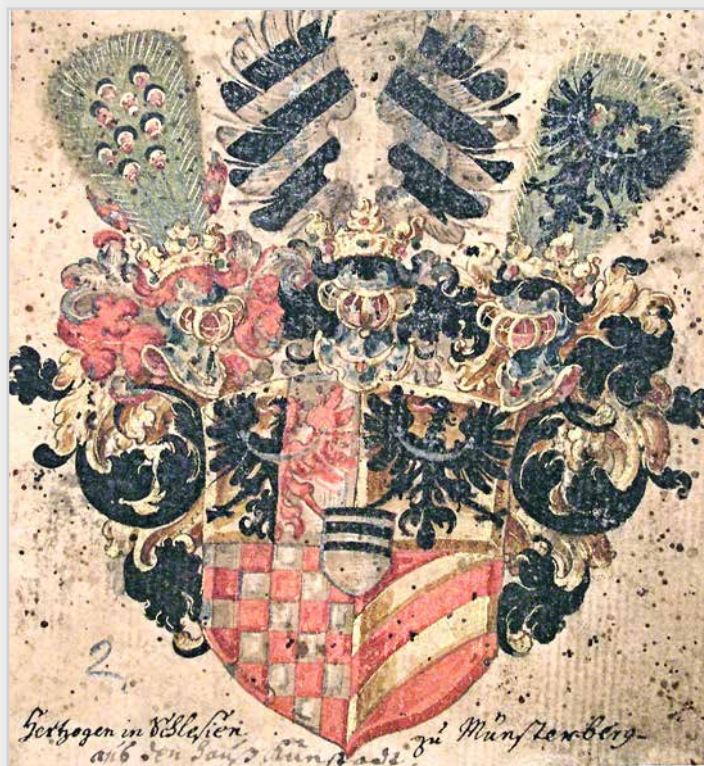
Inv. č.:	891 / z Písnice
Text:	Fridrich Carl Graff von Písnitz den 12 Janu[arij] 1708
Výzdoba:	znak Písnických barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený, na kartuši
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 15

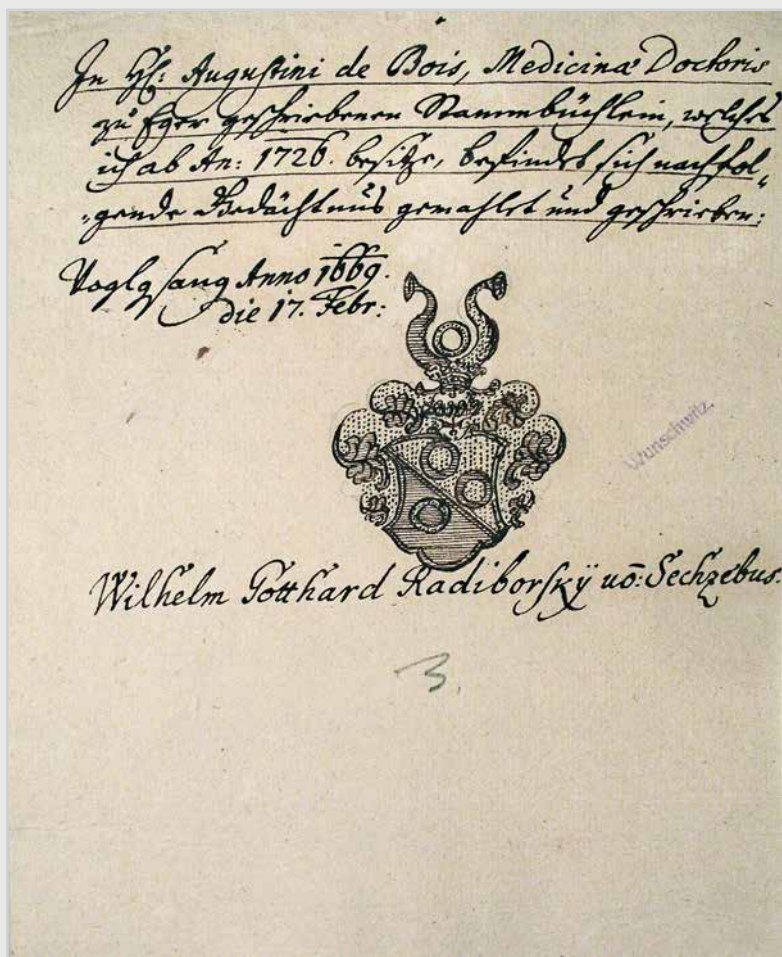
Inv. č.:	898 / Ples Heřmanský ze Sloupna
Text:	Latere et abstine 1587 // Wacław Ples Herzmansky z Slaupna m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 19, na versu vpravo nahoře 297

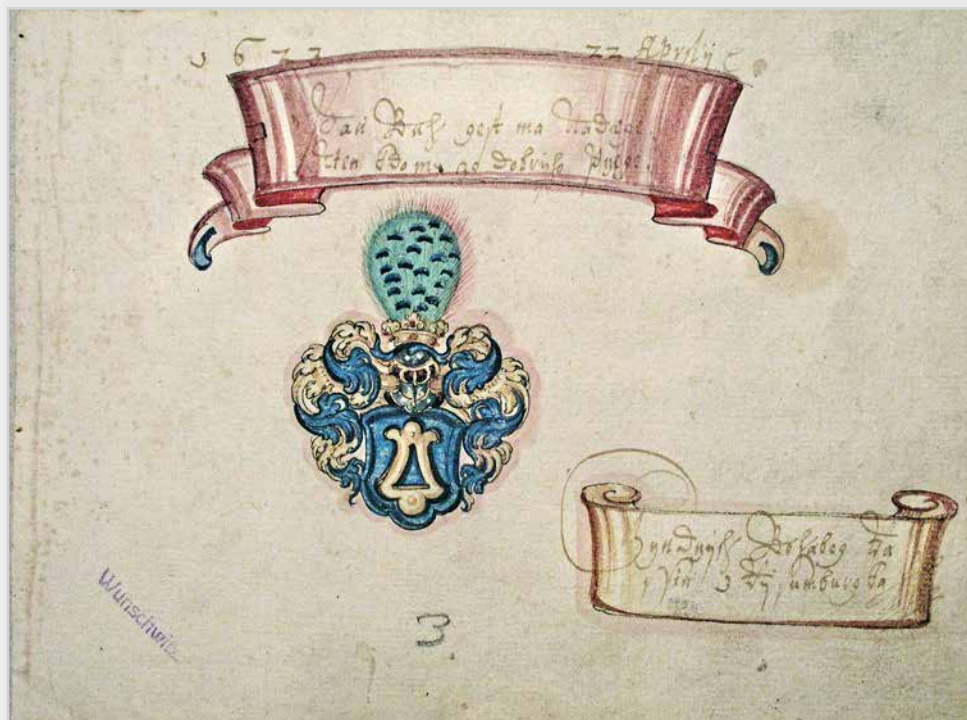
Inv. č.:	901 / Poděbradský z Kunštátu
Text:	recto: bez textu verso: W P H V D
Výzdoba:	znak Münsterberků barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	recto: Hertzogen in Schlesien zu Münsterberg - aus den Haus Kunstadt
List:	oříznutý znak, na versu porušený nekompletní zápis

Inv. č.:	955 / Radiborský z Chcebuz
Text:	Voglsang Anno 1669, die 17. Febr[uarii] // Wilhelm Gotthard Radiborskii uo[n] Sechzebus
Výzdoba:	znak Radiborských z Chcebuz s klenotem a příkryvadly, Wunschwitzův náčrt perem pečlivý
Poznámka:	In h[errn] Augustini de Bois, Medicinae Doctoris zu Eger geschriebenen Stammbuchlein, welches ich ab A[anno] 1726 besitze, befindet sich nachfolgende Gedächtnus gemahlet und geschrieben: ...
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	961 / Rašín z Riesenburku
Text:	1623 22 Aprilii / Pan Buh gest ma naděje, A ten kdo mi czo dobroho přezege // Gyndrzich Bohabog Rassin z Rysumburgka m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak barevný Rašínů s klenotem a přikryvadly
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 28

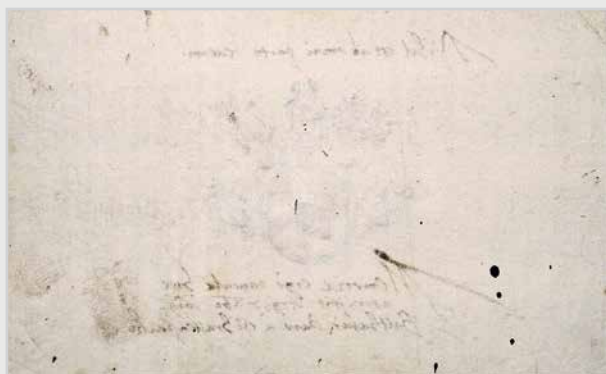
Inv. č.:	964 / Ražický z Vchynic
Text:	A[nn]o 1587 / Tempora Temporebus Tempora / Jan Neystarssi zewchincicz m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak barevný s klenotem a přikryvadly
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 23, na versu vlevo nahoře číslo 63

Inv. č.:	1050 / Šlejnic ze Šlejnic
Text:	<i>recto:</i> Tout par amour rien par force / Zur dienstfr[eu]ndlichen gedächtniss seinem guten freundt, undt Bishgefallen geschrieben in Straßburgk den 18 Jan[uar]ii A[n]no 1621 / Veith Vlrich Truchses von Wetzhausen. <i>verso:</i> Chi Semina virtū raccoglie fama. / Zu guter und immerwehrender Gedechnüss hinderliess diss seinem wehrter Freunde in Siena den 1 novemb[ris] / 22 Octob[ris] A[n]no 1624 / Hanss von Schleinitz p[ro]pria
Výzdoba:	<i>recto:</i> znak Truchsesů z Welzhaussenu s klenotem a přikryvadly zlatený <i>verso:</i> znak Šlejniců s klenotem a přikryvadly, zlatený, stříbrný
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v pravém dolním rohu číslo 32

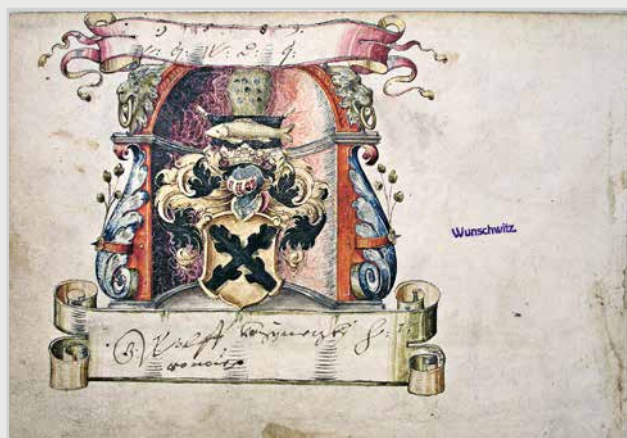
Inv. č.:	1068 / Schrattenbach
Text:	Nihil est ab omni parte beatum // Memoriae ergo paucula haec ascripsit Arg[entinae] 7 decembris 1619 / Balthasar Baro a Schrattenpach.
Výzdoba:	znak Schrattenpachů s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku nápadně menších rozměrů

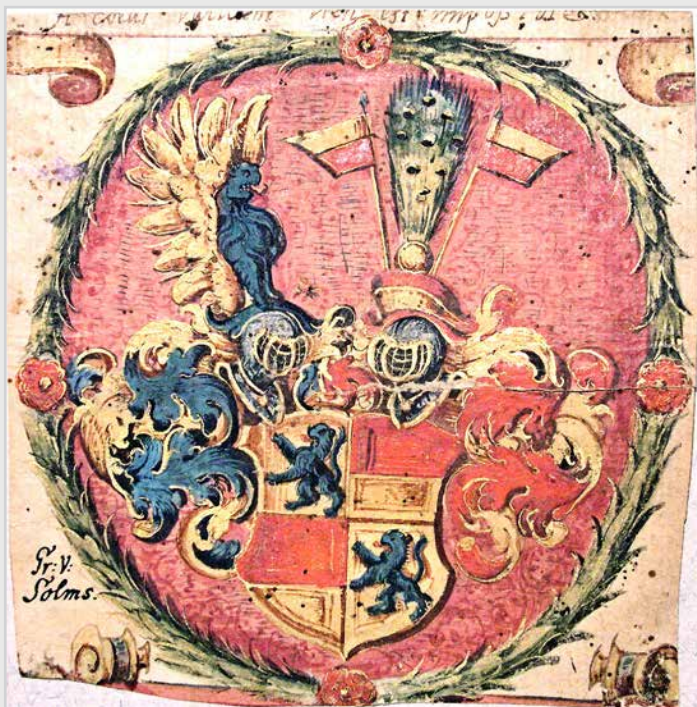
Inv. č.:	1094 / Slavata z Chlumu
Text:	<i>recto:</i> 1592 / G[ut] W[ort] G[gute] S[tatt] ³⁷ / Dum spiro spero / Guilhelmus Slawata B[aro] a Chlum et Cossnberg. <i>verso:</i> 1589 / W[ie] G[ott] W[ill] D[ank] G[ott] / Wolff Krzyneckzy h[err] v[on] Ronow p[ro]pria
Výzdoba:	<i>recto:</i> znak Slavatů s klenotem a přikryvadly, zlacený, na ozdobné kartuši, jako strážci štítu mužská a ženská postava v dobových kostýmech <i>verso:</i> znak Křineckých z Ronova s klenotem a přikryvadly, zlacený, v ozdobné zlacené nice
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v pravém dolním rohu číslo 10, v pravém horním rohu číslo 140

³⁷ Další možnost čtení: G[ottes] W[ort], G[ut] S[tatt].

Inv. č.:	1110 / Solms 1
Text:	zřetelné zbytky odstřiženého textu
Výzdoba:	znak Solmsů barevný kompletní na kartuši, zlacené
Poznámka:	Gr[af] V[on] Solms
List:	značně oříznutý v horní polovině zřetelné zbytky textu

Inv. č.:	1110 / Solms 2
Text:	Dulcia non meruit, qui non gustavit amara. / Haec Jenae scribebat Christophorus Comes Solmensis Anno 1595 // Mors tua, Christe, mihi vita est, victoria rog[...] Labe mea moriar sanguine viro tuo. / Jenae scribebat Albe[rtus] Otto Comes Solmensis Anno [15]95 25 Sep[tembris]
Výzdoba:	znak Solmsů kompletní zclacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku, poněkud oříznutý

Inv. č.:	1152 / Stubenberg 1
Text:	recto: 1619 / Chacun a son bone. // George Baron de Stubenberg // 1619 Armis armoris / Wolff her von Stubenberg verso: La vita il fin, il di loda la sera // Diss schrieben Strassburg den 15. Sept[embris] Anno 1619 / Wilhelm Herr von Gerr
Výzdoba:	recto: znak Stubenbergů s klenotem a přikryvadly, zlacený verso: znak s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, na rectu číslo 27, na versu číslo 28

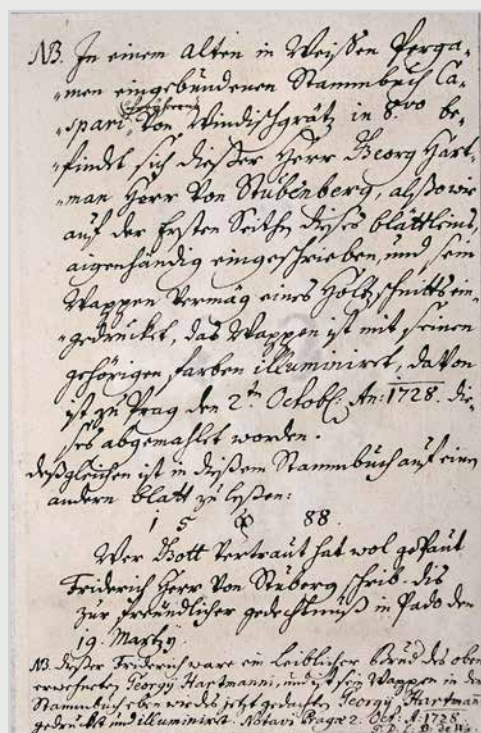
Inv. č.:	1152 / Stubenberg 2
Text:	1585 / Rebus adversis animum summittere noli. Spem retine spes una hominem nec morte re tinguat. // Haec memoriae causa scribebat Andreas Baro a Stubenberg. Patavii Antonie [?] 6 die Mensis Maii Anno ut supra
Výzdoba:	znak Stubenbergů kompetní zlatený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku, vpravo dole číslo 33

Inv. č.:	1152 / Stubenberg 3
Text:	A[nn]o 1588 Non omnia possumus omnes. // Haec in sui memoriam scribebat Georgius Sigismundus Baro a Stubenberg in Wurmberg Patauui die 25. A[ugust]o Anno ut supra
Výzdoba:	znak Stubenbergů barevný, na opisu pouze blasonován Wunschwitzem
Poznámka:	In einem alten in Weissen Pergamen eingebundenen Stammbuch Caspari freyherrn Von Windischgrätz in 8vo ist zu lesen:.... NB. dieses alte Stammbuch besitzt H[err] Leopoldt Thaddaeus Von Reichelt, welcher es mir communiciret, woraus ich zu Prag den 2ten Octob[ris] A[n]no 1728 gegenwärtiges Notatum genom[m]e. Alhier ist das Stubenburgisch gantze Wappen mit 3 Helmen und einem Rothe Hertschildlein, wie es die Wurmbergische Linea führet, gemalet zu sehen.
List:	dochován pouze v opise

In einem alten in Weissen Pergamen
eingebundenen Stammbuch Caspari freyherrn
von Windischgrätz in 8vo ist zu lesen:
i. 5. Lc. 8. 8.
Non omnia possumus omnes.
Alhier ist d. Stubenbergisch
gantze Wappen mit 3. Helmen,
und einem roten Hertschildlein,
wie es die Wurmbergische Linea
führet, gemalet zu sehen.
Hac in sui memoriam
scribebat Georgius Sigismundus
28. Baro a Stubenberg in
Wurmberg Patauui die 25.
A^o Anno ut supra.
NB. In d. alten Stammbuch bey H[err]n Lf.
Leopoldt Thaddaeus Von Reichelt, wel-
cher es mir communiciret, woraus ich
zu Prag den 2ten Octob[ris] A[n]no 1728. gegen-
wärtiges Notatum genom[m]e.
Georgius Daniel freyherr Von
Windischgrätz

Inv. č.:	1152 / Stubenberg 4
Text:	1588 / Pietas ad omnia Vtilis. // Georgius Hartman Baro a Stubenberg Scribebat haec Patavii anno ut supra.
Výzdoba:	znak Stubenbergů barevný kompletní zlacený
Poznámka:	In einem alten in Weissen Pergamen eingebundenen Stammbuch Caspari freyherrns Von Windischgrätz in 8vo befindet sich diesser herr Georg Hartman Herr von Stubenberg, also wie auf der Ersten Seite diesses blättleins, eigenhändig eingeschrieben, und sein Wappen Vermäg eines Holzschnitts eingedrucket, das Wappen ist mit seinen gehörigen farben illuminiret, davon ist zu Prag den 2ten Octob[ris] An[no] 1728 dieses abgemahlet worden. Desgleichen ist im diessern Stammbuch auf einen anderen blatt zu lesen: 1588 Wer Gott Vertraut hat wol gepaut Friderich Herr Von Stuberg shrib. Dis zur Fredündlicher gedechtnüs in Pado den 19. Martzii. NB. Dieser Friderich ware ein Leiblicher Brud des oben erwehneten Gerogrii Hartmanni, und ist sein Wappen in dem Stammbuch eben wie des jetzt gedachten Georgii Hartman[n]i gedruckt und illuminiret. Notavi Pragae 2. Oct[obris] A[nno] 1728. G[oe]fridus D[aniel] L[iber] B[aro] de W[unschwitz]
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	1189 / Španovský z Lisova
Text:	1600 / Virtutum Viribus Vincenda Voluptas // Vlrich Sspanowsky Von Lysaw m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak Španovských z Lisova s klenotem a přikryvadly, zlacený, stříbřený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, vpravo dole číslo 27

Inv. č.:	1200 / Stoš z Kounic
Text:	W C Z W S Z M Z / Diß schrieb ich meiner im besten zu degenchen [!] 1616 Laßla von Stosch auf [...] [...]
Výzdoba:	znak Stoš z Kounic s klenotem a přikryvadly, zlatený, v ozdobném rámu
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

Inv. č.:	1206 / ze Švamberka
Text:	1614 / G[ott] M[ein] E[rlöser] ³⁸ / Hans Gorg Herr von Schwamberk etc. ... p[ro]pria]
Výzdoba:	znak polcený vpravo rožmberský, vlevo švamberský s dvěma přílbami, klenoty (rožmberským a švamberským) a překryvadly stříbřené a zlaté, v rostlinném rámu
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku, vlepený na větší podlouhlý list, v levém dolním rohu číslo 42

³⁸ Další možnosti čtení: G[ott] m[ein] E[rretter] a G[ott] m[ein] E[rteil].

Inv. č.:	1281 / Velemyský z Velemyslovsi
Text:	1607 / Nicht gar zu viel auff's glücke bau, so ist sein gang drumb ihm nicht trau / Virtute parta durant // Nobilissimo et doctissimo Iuuenj Domino Johanny Georgio a Glicio et Miltzitz scribebat pingai[ue] curabat in perpetuam nominis sui memoriam Johannes Guilhelmus Welemisky a Welemislosy Eques Bohemus Die 27 Junii Anno Domini et Salvatoris nostri Jesu Christi 1607.
Výzdoba:	znak s klenotem a přikryvadly, zladený, ve zladeném rámci, textová pole s rostlinnými motivy zladená
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

Inv. č.:	1361 / Wildenstein
Text:	1619 / E [...] [...] / Zu gueter gedachtnus geschrieben [im] [W]aldtmünchen den 20 Septembris Jobst Hieronymus Von Wildenstein [...]
Výzdoba:	znak Wildensteinů barevný s klenotem a přikryvadly
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku

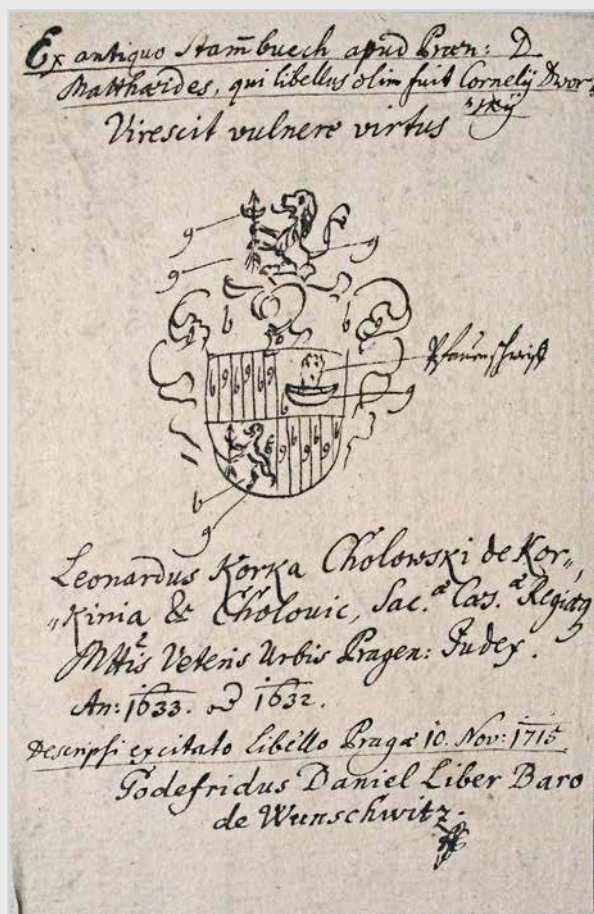
Inv. č.:	1364 / Windischgrätz
Text:	Anno 1592 / Ferendum et Sperandum. Dum Spiro, spero: Sperantem Christe, guberna / Ne mala cum venerint, spesq fidesq cadat. // Perpetuae memoriae ergo, Generoso atq[ue] inclyto Do[m]i[n]o D[omi]no Caspari a Windischgrätz p[er] liq[ue]t haec Jenae 10 d[ie] Jan[uarii] Sebastian Günther Hager Austriacus
Výzdoba:	Wunschwitzův náčrt perem kompletního znaku Windischgrätzů
Poznámka:	In einem alten in Weissen Pergamen eingebundenen Stam[m]buch Caspari freyherrns Von Windischgrätz in 8vo: ... Notavi ex citato Albo Pragae 2. Octob[ris] A[n]no 1728. G[odefridus] D[aniel] L[iber] B[aro] de W[unschwitz]
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	1369 / Witte z Lilienthalu
Text:	Audi, Vide, Tace, Si vis vivere in Pace, Lustig in leben, der Todt ist gewiss // Receués ces armes de bon coeur non pour leur peu de Valeur, mais pour l'affection du coeur! Joannes Albertus de Witte a Lilienthal
Výzdoba:	znak Wittů z Lilienthalu barevný, s klenotem a přikryvadly, Wunschwitzův náčrt perem kompletního znaku středně pečlivý
Poznámka:	Im Stammbuch Joannis Alberti Ledniczky von Dollenstein An[no] 1643 aufgerichtet in 4to oblongo, befindet sich unter anderen nachfolgende Gedächtnuss: ... NB. dieses Stam[m]buch habe ich aus der erbschaft des H[errn] Joan[n]is Friderici Caroli Fisher erkauffet zu Prag den 22. Martii A[nno] 1706. Godtfridt Daniel freyherr Von Wunschwitz. NB: dieses Wappen ist zwahr in besagten Stam[m]buch mit farben gemahlet, jedoch nicht ohne einig fehlern, dann es mit dessen beschreibung im DeWittische Diplamate nicht gäntzlichen übereinkombt.
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	1405 / Znějovský z Chocholovic
Text:	Virescit vulnere virtus // Leonardus Korka Cholowski de Korkinia et Cholouic, Sac[rae] Caes[arae] Regiaeq[ue] M[ajestatis] Veteris Urbis Pragen[sis] Judex An[no] 1633 od[er] 1632.
Výzdoba:	Wunschwitzův náčrt znaku Znějovských z Cholovic s písmeny naznačujícími názvy tinktur
Poznámka:	Ex antiquo Stam[m]buch apud Praen[obilis] D[ominij] Matthaeides, qui libellus olim fuit Corneli Dvorskii: ... Descripsi ex citato libello Pragae 10. Nov[embris] 1715. Godefridus Daniel Liber Baro de Wunschwitz
List:	dochován pouze v opise

Inv. č.:	1415 / Žakavec ze Žakavy
Text:	1608 4 dne Miesycze Mage [...] / [...] se [...] do toho Sstampuchu mymu milemu [...]mu bratru [...] a towaryssi [...] z Bukovan / znenahla kraczy, [...] když pan bůh Raczy // Wjlim Zakavec m[anu] p[ropria]
Výzdoba:	znak Žakavců ze Žakavy barevný kompletní v rostlinném rámu, zlacený, stříbřený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku značně oříznutý, v horní části napodobenina mramoru

Inv. č.:	1424 / ze Žejdlíc
Text:	1587 / Bona Mente / Hertuig Sedlicz
Výzdoba:	znak Žejdlců barevný s klenotem a přikryvadly zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na šířku, v pravém rohu číslo 39, na versu vpravo nahoře číslo 236

Inv. č.:	1428 / Žerotín
Text:	recto: 1588 / G[ott] W[ir]d's] G[eben] ³⁹ // Caspar Melchior Herr von Zerothin auf Cebi ma[nu] p[ropria] verso: 1583 G[ott] I[st] M[ein] T[rost] // Frydrych Foglar
Výzdoba:	recto: znak Žerotínů barevný s klenotem a přikryvadly, zlacený
Poznámka:	originál bez poznámek
List:	na výšku

³⁹ Další možnosti čtení:
G[ottes] W[ille] G[eschehe]
a G[ottes] W[ert] G[ilt].

